

Strategie snižování kriminality v okrese Kroměříž

Bc. Jakub KALINEC

Diplomová práce
2016

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Jakub KALINEC**
Osobní číslo: **M14349**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Strategie snižování kriminality v okrese Kroměříž**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte teoretické poznatky týkající se kriminality, faktorů a nástrojů ovlivňujících kriminalitu.
- Charakterizujte podstatu strategického plánování ve veřejné správě.

II. Praktická část

- Provedte analýzu stavu a vývoje kriminality v okrese Kroměříž.
- Zhodnoťte faktory ovlivňující míru trestné činnosti v okrese Kroměříž.
- V návaznosti na zjištěné skutečnosti navrhnete strategii snižování kriminality v okrese Kroměříž.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

JONES, Stephen. Criminology. 5th revised ed. Oxford: Oxford University Press, 2013, 480 p. ISBN 978-0-19-965184-9.

KUCHTA, Josef a Helena VÁLKOVÁ. Základy kriminologie a trestní politiky. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005, 544 s. ISBN 80-7179-813-4.

PŮČEK, Milan a David KOPPITZ. Strategické plánování a řízení pro obce, města a regiony. 1. vyd. Praha: Národní síť Zdravých měst České republiky, 2012, 196 s. ISBN 978-80-260-2789-8.

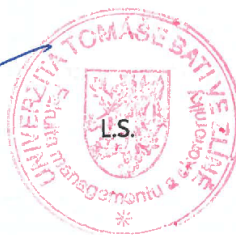
SIEGEL, Larry J. Criminology: The Core. 4th ed. Lowell: University of Massachusetts, 2011, 464 p. ISBN 978-0-495-80983-8.

SVATOŠ, Roman. Kriminologie. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, 290 s. ISBN 978-80-7380-389-6.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Milan Škarka, Ph.D., MBA
Ústav průmyslového inženýrství a informačních systémů
Datum zadání diplomové práce: 15. února 2016
Termín odevzdání diplomové práce: 18. dubna 2016

Ve Zlíně dne 15. února 2016

doc. RNDr. PhDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
děkan

Mgr. Jiří Novosák, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl jsem seznámen s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně dne 14. dubna 2016

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce je zaměřena na problematiku kriminality na území okresu Kroměříž. S využitím metod deskriptivní statistiky a regresní analýzy byla vyhodnocena vnitřní bezpečnostní situace na území okresu a identifikovány faktory ovlivňující míru kriminality. Výsledky analýz prokázaly, že problémovými oblastmi okresu jsou zejména obvodní oddělení policie Bystřice pod Hostýnem a Kroměříž, ve kterých zároveň dochází ke koncentraci klíčových kriminogenních faktorů. Výstupem práce pak je návrh strategie snižování kriminality a předložení projektových záměrů, které z této strategie vychází, a jejichž realizace by mohla vést ke zlepšení bezpečnostní situace a efektivnější kontrole kriminogenních faktorů na území okresu.

Klíčová slova:

Kriminalita, kriminogenní faktory, okres Kroměříž, policie, strategie

ABSTRACT

This thesis is focused on the issue of criminality in the area of Kromeriz District. There were used the methods of descriptive statistics and regressive analysis to evaluate internal safety situation in the district area and to identify factors affecting the crime rate in this thesis. The results of the analysis showed that the problem areas are the district police departments Bystrice pod Hostynem and Kromeriz. There are also concentrated the key determinants of crime rates in these police departments. The result of the thesis is a suggestion of crime reducing strategy and project intentions based on the strategy. Realization of these suggestions could have led to an improvement of safety situation and to more effective control of criminogenic factors in the area of the district.

Keywords:

Criminality, Criminogenic Factors, Kromeriz District, Police, Strategy

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu diplomové práce Ing. Milanu Škarkovi, Ph.D., MBA za odborné vedení práce. Za cenné rady, připomínky a čas, který mi věnoval, bych rád poděkoval také Mgr. Jiřímu Novosákovi, Ph.D., svému školiteli v rámci Studentské vědecké a odborné činnosti v roce 2015. Za poskytnutí potřebných informací a dat dále děkuji zaměstnancům Policejního prezidia České republiky v Praze.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ	10
I TEORETICKÁ ČÁST	14
1 KRIMINALITA A JEJÍ KLASIFIKACE	15
1.1 DEFINICE A POJETÍ KRIMINALITY	15
1.2 KLASIFIKACE KRIMINALITY.....	16
1.3 DRUHY OBECNÉ KRIMINALITY.....	17
1.3.1 Násilná kriminalita	17
1.3.2 Mravnostní kriminalita.....	17
1.3.3 Majetková kriminalita	18
1.3.4 Ostatní kriminalita.....	19
1.4 DALŠÍ DRUHY KRIMINALITY	19
1.4.1 Hospodářská kriminalita	19
1.4.2 Zbývající kriminalita.....	20
2 KVANTIFIKACE KRIMINALITY	21
2.1 ZÁKLADNÍ UKAZATELE KRIMINALITY	21
2.1.1 Stav kriminality	21
2.1.2 Intenzita kriminality	22
2.1.3 Dynamika kriminality	23
2.1.4 Objasněnost kriminality	23
2.2 REGISTROVANÁ A LATENTNÍ KRIMINALITA	24
3 KRIMINOGENNÍ FAKTORY	25
3.1 DEMOGRAFICKÉ KRIMINOGENNÍ FAKTORY	26
3.1.1 Hustota zalidnění.....	26
3.1.2 Podíl cizinců na celkové populaci.....	26
3.1.3 Podíl mladých osob ve věku 15 – 24 let	27
3.2 SOCIOEKONOMICKÉ KRIMINOGENNÍ FAKTORY	27
3.2.1 Vzdělanostní struktura obyvatelstva	27
3.2.2 Náboženství a religiozita.....	28
3.2.3 Nezaměstnanost.....	28
3.3 PROSTOROVÉ KRIMINOGENNÍ FAKTORY	29
4 VYBRANÉ NÁSTROJE OVLIVŇUJÍCÍ KRIMINALITU	30
4.1 MECHANICKÉ NÁSTROJE PREVENCE KRIMINALITY	30
4.2 SOCIÁLNÍ NÁSTROJE PREVENCE KRIMINALITY	31
4.3 DALŠÍ NÁSTROJE PREVENCE KRIMINALITY	32
5 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ	33
5.1 PODSTATA STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ.....	33
5.2 ANALYTICKÁ ČÁST PROCESU STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ	34
5.2.1 SWOT analýza	35
5.3 NÁVRHOVÁ ČÁST STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ	35
5.3.1 Poslání.....	36
5.3.2 Vize	36

5.3.3	Priority rozvoje.....	36
5.3.4	Strategické cíle	37
5.3.5	Opatření a aktivity	37
5.4	IMPLEMENTAČNÍ FÁZE STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ	37
5.4.1	Evaluace a aktualizace strategického dokumentu	38
II	PRAKTICKÁ ČÁST	39
6	ANALYTICKÁ ČÁST	40
6.1	POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY A ÚZEMNÍ ODBOR KROMĚŘÍŽ.....	40
6.2	ANALÝZA KRIMINALITY V ÚO KROMĚŘÍŽ	42
6.2.1	Stav kriminality	42
6.2.2	Objasněnost kriminality	43
6.2.3	Intenzita kriminality	44
6.2.4	Dynamika kriminality	46
6.3	ANALÝZA KRIMINALITY V OOP ÚO KROMĚŘÍŽ	46
6.3.1	Stav a objasněnost kriminality	47
6.3.2	Struktura kriminality	47
6.3.3	Intenzita kriminality	48
6.4	ANALÝZA VLIVU KRIMINOGENNÍCH FAKTORŮ.....	50
6.5	DISKUSE VÝSLEDKŮ S DŮRAZEM NA PODMÍNKY OKRESU KROMĚŘÍŽ	53
6.5.1	Nezaměstnanost.....	53
6.5.2	Hustota zalidnění.....	54
6.5.3	Cestovní ruch a turistická atraktivita.....	55
6.5.4	Prostorové kriminogenní faktory	56
7	VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST.....	57
7.1	SWOT ANALÝZA	58
8	STRATEGIE SNIŽOVÁNÍ KRIMINALITY.....	60
8.1	STRATEGICKÁ VIZE	60
8.2	STRATEGICKÉ CÍLE	60
8.3	PRIORITY A OPATŘENÍ STRATEGICKÝCH CÍLŮ	61
8.3.1	První strategický cíl.....	61
8.3.2	Druhý strategický cíl	62
8.3.3	Třetí strategický cíl	63
9	NÁVRHOVÁ ČÁST	65
9.1	ROZŠÍŘENÍ KAMEROVÉHO SYSTÉMU MĚSTA KROMĚŘÍŽE.....	65
9.2	PROJEKT ASISTENT PREVENCE KRIMINALITY V BYSTRICI POD HOSTÝNEM	67
9.3	ROZŠÍŘENÍ VOZOVÉHO PARKU OBVODNÍCH ODDĚLENÍ POLICIE ÚO KM.....	69
	ZÁVĚR	72
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	74
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	80
	SEZNAM OBRÁZKŮ	81
	SEZNAM TABULEK.....	82
	SEZNAM PŘÍLOH.....	83

ÚVOD

Kriminalitu, která je společností považována za jednu z nejzávažnějších forem lidského jednání, lze chápat také jako jednu z klíčových bariér regionálního rozvoje. Vzhledem ke skutečnosti, jak výrazně ovlivňuje kvalitu života obyvatel a bezpečnost jejich majetku, totiž může hrát významnou roli při jejich rozhodování o bydlení. Vysoká intenzita kriminality tak může být příčinou vylidňování obcí a regionů, jejichž obyvatelé směřují do jiných, bezpečnějších lokalit. To může determinovat rozhodování zaměstnavatelů o lokalizaci ekonomických činností, přičemž v oblastech dotčených vysokou mírou kriminality pak může docházet ke koncentraci dalších problémů, jako jsou nezaměstnanost, chudoba nebo sociální vyloučení. Takové problémy jsou zpravidla doprovázeny společensky nežádoucími jevy, jež mohou být indikátory nárůstu intenzity kriminality, a dalšího zhoršování bezpečnostní situace.

Zajištění bezpečnosti občanů a jejich majetku je veřejným zájmem, přičemž nároky, které jsou v této oblasti na veřejnou správu kladeny, v poslední době narůstají, a to nejenom v souvislosti s mezinárodními bezpečnostními hrozbami, ale také s ohledem na závažné kriminální kauzy, které se v posledních letech dotkly i obyvatelstva Zlínského kraje. Jedna z posledních velkých kauz, jejíž dopady zasáhly celou republiku, pak měla původ právě na území okresu Kroměříž. Tento fakt, skutečnost, že se Kroměřížsko dlouhodobě řadí k nejméně bezpečným částem Zlínského kraje, a také dlouhodobý zájem autora o problematiku kriminality, pak byly podnětem k vytvoření předkládané práce.

V té je zpracována komplexní analýza kriminality, která svými výsledky umožňuje vyhodnotit vnitřní bezpečnostní situaci na území okresu, a také míru dopadů jejího páchání na zdejší obyvatelstvo. Zároveň jsou v ní zhodnoceny kriminogenní faktory, které kriminalitu nejvýrazněji ovlivňují, a které by tak v podmínkách okresu mohly představovat významnou rozvojovou bariéru.

Na základě výsledků provedených analýz je pak v předkládané práci definována strategie, jejímž cílem je snížení kriminality na území okresu. Díky provázané spolupráci Policie České republiky, místních samospráv a neziskového sektoru tato strategie zároveň povede k efektivnější prevenci a kontrole jevů, které mohou páchání kriminality na území okresu Kroměříž ovlivňovat.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ

Hlavním cílem předkládané práce je zpracovat strategii snižování kriminality na území okresu Kroměříž. Uvedeného cíle bude dosaženo naplněním několika dílčích cílů, kterými jsou provedení analýzy kriminality na území okresu Kroměříž, posouzení jejích dopadů na zde žijící obyvatelstvo, zhodnocení vlivu vybraných faktorů na míru kriminality, a zpracování návrhů opatření, které by mohly vést ke zlepšení současného stavu.

Data a metodika

Teoretická část práce, která je zpracována formou *kritické literární rešerše*, obsahuje shrnutí základních poznatků o problematice kriminality, a to včetně ukazatelů, které jsou využívány pro její analyzování, a faktorů a nástrojů, které mohou mít vliv na její intenzitu. Teoretická část zároveň shrnuje základní poznatky týkající se strategického plánování v podmínkách veřejné správy. Za účelem zvýšení vypovídací hodnoty je vycházeno ze zahraničních zdrojů, a to zejména v případě problematiky kriminogenních faktorů, která v domácí literatuře dosud není dostatečně zmapována.

Analýza kriminality

V praktické části předkládané práce jsou diskutovány výsledky analýzy kriminality, zpracované na základě statistických výkazů, jež byly autorovi poskytnuty Policejním prezidiem České republiky. S využitím *deskriptivní statistiky*, která umožňuje úplné a srozumitelné vyhodnocení dat, aniž by došlo k jejich zevšeobecnění (Terek, 2014, s. 20), byly autorem vypočteny základní ukazatele kriminality na území okresu, resp. v prostoru obvodních oddělení Policie České republiky. Zmíněné ukazatele jsou podrobně charakterizovány v teoretické části práce. Na základě výsledků výpočtů, a jejich následné komparace s výsledky referenčních území, jsou v této části práce analyzovány stav a dynamika kriminality, vnitřní rozdíly v její struktuře a také intenzita, jakou zatěžuje obyvatele obcí okresu Kroměříž.

Analýza vlivu kriminogenních faktorů

V praktické části diplomové práce je autorem následně zpracována analýza vlivu vybraných demografických, socioekonomických a prostorových faktorů na míru kriminality v České republice. Ta je provedena s využitím metod *lineární regrese*, která zkoumá vztah jedné, závislé proměnné, s dalšími, nezávislými proměnnými (Terek, 2014, s. 211). Závislou proměnnou zde představuje index kriminality, který je blíže charakterizován

v teoretické části práce, a jehož hodnoty byly vypočteny na základě dat Otevřené společnosti (viz ProPolice, © 2014) a demografických statistik Českého statistického úřadu (viz ČSÚ, © 2016a) za rok 2014.

Nezávislé proměnné byly vybrány na základě poznatků shrnutých v teoretické části práce. Jedná se o vhodné demografické, socioekonomické a prostorové proměnné, jejichž vliv na index kriminality je v této části práce zkoumán v regresních modelech. Hodnoty jednotlivých proměnných se týkají období do roku 2013 a jsou vztaženy k obvodním oddělením Policie České republiky s tím, že pro účely zjednodušení byla tato na území velkých měst sloučena.

Do skupiny demografických proměnných byly zařazeny ukazatele hustoty zalidnění (HUSTOTA) a podílu mužů ve věku 15 – 24 let (PODIL MUZI 15-24); a dále podílu cizinců (PODIL CIZINCI) a podílu obyvatel hlásících se k víře (PODIL VERICI). Hustota zalidnění je definována jako podíl počtu obyvatel a celkové plochy sledovaného území. Hodnoty proměnné byly získány ze statistik zveřejňovaných Českým statistickým úřadem (viz ČSÚ, © 2016a). Proměnná vyjadřující podíl mužů ve věku 15 – 24 let je definována jako podíl počtu mužů v této věkové kategorii na celkovém počtu obyvatel žijících v dané oblasti. Její hodnoty byly získány z výsledků Sčítání lidu, domů a bytů provedeného v České republice v roce 2011 (viz ČSÚ, © 2014). Podíl cizinců na celkové populaci je potom definován jako počet cizinců žijících ve sledovaném území k celkovému počtu obyvatel. Pro účely této práce byla vybrána data zveřejněná ve výsledcích Sčítání lidu, domů a bytů 2011 (viz ČSÚ, © 2014) pro maďarskou, německou, polskou, ruskou, ukrajinskou a vietnamskou národnost, a tato byla sečtena. Poslední demografickou proměnnou pak je podíl věřících obyvatel, který je definován jako podíl počtu obyvatel hlásících se k víře k celkovému počtu obyvatel sledované oblasti. Také v tomto případě byly hodnoty proměnné čerpány z výsledků Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 (viz ČSÚ, © 2014).

Druhou skupinou proměnných, které byly pro účely regresní analýzy vybrány, jsou proměnné socioekonomické. Mezi ty byl zařazen podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel (PODIL VS), který je definován jako podíl počtu osob s dokončeným vysokoškolským vzděláním na celkovém počtu obyvatelstva staršího patnácti let. Údaje o vzdělanostní struktuře byly čerpány ze statistik Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 (viz ČSÚ, © 2014). Využit byl také ukazatel podílu nezaměstnaných osob na celkovém počtu ekonomicky aktivního obyvatelstva (NEZAM EAO), jehož hodnoty byly získány ze statistik Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 (viz ČSÚ, © 2014). Poslední socioekonomickou

proměnnou pak je počet hromadných ubytovacích zařízení (PODIL HUZ), který je chápán ve smyslu operacionalizace intenzity cestovního ruchu. Hodnoty této proměnné byly čerpany ze statistik Českého statistického úřadu (viz ČSÚ, © 2016a).

Posledním typem proměnných, který byl pro účely analyzování vlivu kriminogenních faktorů na míru kriminality využíván, pak byly prostorové proměnné, za něž byly zvoleny jednotlivé regiony soudržnosti České republiky, tj. statistické jednotky NUTS 2. Vytvořeno bylo šest dummy proměnných, kdy referenčním územím bylo zvoleno sloučené území Regionů soudržnosti Praha a Střední Čechy. Cílem využití prostorových proměnných bylo uchopit další regionálně specifické faktory neobsažené v předchozích proměnných.

Na základě poznatků získaných studiem odborné literatury byl autorem zpracován přehled předpokládaného vlivu jednotlivých nezávislých proměnných na míru kriminality. V případě, že je předpokládán pozitivní vliv, je očekáván kladný vztah mezi nezávislou proměnnou a indexem kriminality. Je-li předpokládán negativní vliv, pak je mezi závislou a nezávislou proměnnou očekáván záporný vztah.

Tab. 1. Předpokládaný vliv nezávislých proměnných na index kriminality.

Proměnná	Předpokládaný vliv
HUSTOTA	Pozitivní
NEZAM EAO	Pozitivní / negativní
PODIL VS	Negativní
PODIL VERICI	Negativní
PODIL CIZINCI	Pozitivní
PODIL HUZ	Pozitivní
PODIL MUZI 15-24	Negativní

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poznatků shrnutých v teoretické části práce.

Vliv výše charakterizovaných proměnných na index kriminality byl zkoumán provedením výpočtů třech již zmíněných regresních modelů, které se liší výběrem proměnných. Za účelem eliminace vlivu odlehlých hodnot byl index kriminality počítán v logaritmované formě. Všechny regresní modely byly podrobeny standardním testům a vůči předpokladům normality (Kolmogorov-Smirnov test), heteroskedasticity (Breusch-Pagan test) a multikolinearity (částečné korelace, VIF statistiky), nebyly zaznamenány významné problémy.

SWOT analýza

Z výsledků analýzy kriminality a výpočtů regresních modelů pak vychází *SWOT analýza*, která je univerzální technikou vyhodnocující vnitřní a vnější faktory ovlivňující aktuální stav, a která je blíže charakterizována v teoretické části práce (Ochrana a Půček, 2011,

s. 169). Závěry SWOT analýzy představují základ pro zpracování Strategie snižování kriminality v okrese Kroměříž.

Strategie a návrhová část

Zmíněná strategie snižování kriminality vychází z *metodiky strategického plánování* uplatňované ve veřejné správě, která je blíže charakterizována v 5. kapitole teoretické části diplomové práce. V návrhové části předkládané práce jsou potom představeny konkrétní projektové záměry, jejichž realizace povede k naplňování konkrétních strategických cílů definovaných ve strategii. Při zpracování návrhové části bylo vycházeno z *metod projektového managementu*. U projektových návrhů proto nechybí definování cílů, odůvodnění potřeby a přínosu jejich realizace, identifikace rizik, které jsou s nimi spojeny, nebo stanovením rozpočtů a harmonogramu uskutečnění dílčích aktivit.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 KRIMINALITA A JEJÍ KLASIFIKACE

Při snahách o vymezení pojmu kriminality, kterou lze označovat také jako trestnou činnost, se většina autorů shoduje v tvrzení, že jde o sociálně patologický jev, tedy o takové formy chování a jednání člověka, které jsou společensky nepřijatelné, a u nichž je obecně vyžadováno, aby k jejich projevům nedocházelo (Novotný a Zapletal, 2008, s. 20; Svatoš, 2012, s. 25). Jinak je však v tomto případě mezi odborníky zaznamenána značná pluralita názorů, což zmiňují např. Kuchta, Válková a kol. (2005, s. 1), když zdůrazňují dvojí pojetí kriminality.

1.1 Definice a pojetí kriminality

Prvním z nich je chápání kriminality jako souhrnu těch jednání, která jsou trestním právem posuzována za trestné činy. Takové vymezení trestné činnosti je pak označováno za tzv. *legální definici kriminality*. Výhodou tohoto pojetí kriminality je podle zmíněných autorů především jednoznačnost, určitost a terminologická přesnost. Tomášek (2010, s. 14-16) však zdůrazňuje, že spoléhat se při vymezení zločinu pouze na legální definici může být zrádné, a to především proto, že trestní právo se v různých kulturách odlišuje, a také proto, že klasifikace trestných činů se v každém právním systému čas od času mění.

S tím se ztotožňují také Novotný a Zapletal (2008, s. 21), když připomínají, že k řadě takových změn došlo v souvislosti s pádem totalitního režimu i v Československu. Ještě významnější nevýhodou legální definice kriminality je potom skutečnost, že toto pojetí nezahrnuje ty faktory, které sice nejsou právně sankcionovány, ale kriminalitu často doprovázejí a společností jsou vnímány jako nežádoucí (Holcr, 2009, s. 10).

Především kvůli výše uvedeným nedostatkům je proto některými autory upřednostňována tzv. *sociologická definice kriminality*, která na trestnou činnost nahlíží v širší rovině a zahrnuje do ní i zmíněné deviantní nebo závadové projevy chování, jakými jsou např. závislost na návykových látkách, nebo prostituce (Novotný a Zapletal, 2008, s. 21; Siegel, 2011, s. 5).

Tomuto pojetí kriminality, které je nezávislé na trestních zákonech a jejich změnách, je však autory často vytýkána neurčitost, vágnost a nejednoznačnost plynoucí ze skutečnosti, že klasifikace trestné činnosti z tohoto pohledu může být značně subjektivní. To potvrzuje také Holcr (2009, s. 10), když uvádí, že „vymezení toho, co už je a co ještě není kriminální, se v tomto případě stává do značné míry problematickým“.

Jak vyplývá z výše uvedených poznatků, stanovení toho, která z uvedených definic kriminality je vhodnější, je dosti obtížné. Pro komplexní objasnění pojmu kriminality je proto nutné pamatovat na obě její pojetí; totiž zajímat se o to, zda je kriminální chování regulováno trestním zákonem, a zároveň hledat příčiny, které jej mohly ovlivnit (Tomášek, 2010, s. 17).

Klíčovou roli při takovém nahlížení na kriminalitu z hlediska její legální definice pak hraje trestný čin, jehož spáchání je v našem právním systému základem trestní odpovědnosti. Podle definice uvedené v trestním zákoníku je trestným činem „takový protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný, a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně“ (ČESKO, 2009).

Aby spáchání trestného činu mohlo být potrestáno, musí být naplněny tři základní podmínky, jimiž jsou protiprávnost trestného činu, jeho skutková podstata a splnění obecných požadavků kladených na jeho pachatele (Fryšták et al., 2014, s. 40; Novotný et al., 2010, s. 111-112). Podle Youngse a Cartera (2014), kteří se problematice trestu věnují v jedné ze svých odborných studií, se mezi tyto požadavky řadí především pachatelova trestní odpovědnost a přičetnost.

1.2 Klasifikace kriminality

Podobně jako tomu bylo u definice trestné činnosti, také v případě její klasifikace je znamenána značná názorová pluralita, a to nejen mezi autory, ale také v samotném třídění trestných činů v každodenní praxi. Existenci rozdílů v třídění kriminality vysvětluje Tomášek (2010, s. 60-61), když připomíná různou metodiku zpracování dat o trestné činnosti a jistou odlišnost ve vymezení a zařazování trestných činů do skupin podle druhu kriminality. S tímto tvrzením se ztotožňují také někteří další autoři, kteří tvrdí, že informační fond o kriminalitě v České republice není sjednocen, což do určité míry znesnadňuje komplexní třídění kriminality (Kuchta, Válková et al., 2005, s. 131; Novotný a Zapletal, 2008, s. 56).

Pro účely této práce bude kriminalita klasifikována podle metodiky Policie České republiky, podle níž jsou trestné činy evidovány ve statistikách policejního prezidia (Policie ČR, © 2015). Právě tyto statistiky jsou podle Kuchty, Válkové a kol. (2005, s. 131-132), vzhledem ke své komplexnosti, obsáhlosti a časové souvislosti se zjištěnými kriminálními činy, nejpřesnějším obrazem kriminality v zemi.

1.3 Druhy obecné kriminality

Zmíněná metodika Policie České republiky rozlišuje obecnou a celkovou kriminalitu. *Obecná kriminalita* je tvořena veškerými trestnými činy, které lze na základě jejich skutkové podstaty rozlišit na násilné, mravnostní, majetkové a tzv. ostatní kriminální skutky. *Celková kriminalita* je potom souhrnem výše uvedených druhů trestné činnosti, a dále trestných činů spadajících do oblasti hospodářské a tzv. zbývající kriminality (Zoubková et al., 2011, s. 86). Každý z uvedených druhů kriminality bude na následujících řádcích stručně charakterizován.

1.3.1 Násilná kriminalita

Násilná kriminalita, která je označována za jeden z nejzávažnějších druhů kriminality vůbec, je definována jako úmyslné užití fyzického násilí nebo vyhrožování jeho užitím vůči sobě nebo druhému, přičemž následkem takového jednání je fyzické poškození nebo smrt konkrétní osoby (Dianiška et al., 2009, s. 162). Tomuto druhu kriminality je společností připisována značná závažnost, a její řešení je často vnímáno jako ukazatel úspěšnosti státu v boji s kriminalitou. Pravděpodobně proto je také orgány činnými v trestním řízení u tohoto druhu kriminality vykazována nejvyšší objasňenost (Staňková, Ščerba a Vichlenda, 2014, s. 13-14; Svatoš, 2012, s. 113).

Jones (2013, s. 347) při vysvětlování násilné kriminality dále zdůrazňuje skutečnost, že tento druh kriminality nelze zobecňovat pouze na trestné činy proti integritě osob, ale že sem patří i řada dalších, kde je násilí jen alternativním znakem nebo průvodcem. To nepřímou potvrzuje i řada dalších autorů, když připomínají, že násilí není trestním zákoníkem dostatečně definováno, a trestné činy tohoto typu v něm netvoří ucelenou skupinu (Novotný a Zapletal, 2008, s. 287; Staňková, Ščerba a Vichlenda, 2014, s. 15).

Podle policejní metodiky se pak do kategorie násilné kriminality zařazují především trestné činy vraždy, úmyslného ublížení na zdraví a loupeží. Uvedené trestné činy jsou nejčastějšími skutky páchanými v oblasti násilné kriminality (Novotný a Zapletal, 289-294). Dále jsou sem potom řazeny sexuálně motivované násilné trestné činy, vyhrožování, vydírání, porušování domovní svobody, týrání osob a další (ČESKO, 2009; Svatoš, 2012, s. 116).

1.3.2 Mravnostní kriminalita

Vážným problémem každé společnosti je také mravnostní kriminalita, tedy kriminální chování motivované sexuálním pudem. Nebezpečnost, kterou tento druh kriminality před-

stavuje pro lidskou společnost, je umocněna především dlouhodobými dopady na oběti mravnostních trestných činů, a ohrožením zdravého vývoje dětí a mládeže (Novotný a Zapletal, 2008, s. 310-311). Kovář (2008, s. 150) pak dále zdůrazňuje, že nebezpečnost tohoto druhu mravnostní kriminality podmiňuje také obava obětí nahlásit mravnostní trestné činy, což vede k jejich značné latentnosti.

Mravnostní kriminalita se zpravidla rozděluje na kriminalitu sexuální, kriminalitu spojenou s prostitucí a na mravnostní kriminalitu páchanou na dětech a mládeži. Mezi nejčastější trestné činy spadající do kategorie sexuální kriminality se řadí především trestné činy znásilnění, sexuálního obtěžování a pohlavního zneužívání (ČESKO, 2009; Kuchta, Válková et al., 2005, s. 408-410). Do skupiny kriminality spojené s prostitucí pak jsou zařazeny zejména trestné činy ohrožování pohlavní nemocí, obchodování s lidmi nebo kuplířství (ČESKO, 2009). Samotná prostituce však v České republice není trestným činem, a nelze za ni přímo trestat ani poskytovatele, ani její příjemce (Chmelík et al., 2003, s. 55-56).

Pravděpodobně nejzávažnější skupinou mravnostních trestných činů jsou potom ty, jež jsou směřovány proti dětem a mládeži. Vzhledem k tomu, že děti a mládež jsou zvlášť zranitelnou skupinou obyvatelstva, často navíc zcela bezbrannou, jsou tyto trestné činy společností vnímány značně emotivně, a je proto kladen zvláštní důraz na jejich odhalování a trestání (Chromý, 2010, s. 19-22). Právě v případech těchto trestných činů je značnou hrozbou výše zmiňovaná latentnost.

Vedle trestných činů pohlavního zneužívání dítěte, ohrožování jeho výchovy nebo zanedbání povinné výživy pak nelze opomenout trestné činy spojené s dětskou pornografií. Ta začala být vážnou hrozbou především po rozvoji komunikačních technologií, což v jedné ze svých odborných studií zdůrazňují Smid a kol. (2015), kteří tvrdí, že „internet se stal silným impulzem k šíření dětské pornografie, když její výrobu, držení a šíření udělal jednoduššími a levnějšími a umožnil její spotřebu v relativní anonymitě“.

1.3.3 Majetková kriminalita

Majetková trestná činnost, kterou tvoří především trestné činy krádeží a podvodů, je nejrozsáhlejším a obyvatelstvo nejvíce zatěžujícím druhem kriminality vůbec. Velké množství majetkových trestných činů, které jsou každoročně spáchány, výrazně ovlivňuje úspěšnost jejich objasňování, která je ve srovnání s ostatními druhy kriminality nejnižší. Majetková kriminalita je definována jako útok pachatele proti majetku jiné osoby, a to s cílem získání neoprávněného prospěchu (Dianiška et al., 2009, s. 151-152).

Novotný a Zapletal (2008, s. 334-335) rozdělují majetkovou kriminalitu do třech oblastí. Do první z nich zařazují trestné činy, jejichž pohnutkou je ziskovost a jsou spáchány čistě za účelem obohacení pachatele. Takovou skutkovou podstatu mají především trestné činy krádeže, zpronevěry, podvodu nebo lichvy (ČESKO, 2009).

Do druhé oblasti pak zmínění autoři zařazují ty trestné činy, jež jsou spáchány s úmyslem způsobit škodu. Jedná se například o trestné činy poškozování věřitele, zneužívání vlastnictví nebo způsobení úpadku. Třetí oblast majetkové kriminality je pak tvořena trestnými činy spojenými s podílnictvím. Jedná se o takové trestné činy, jejichž pachatel zneužívá kriminality dalších osob (ČESKO, 2009; Novotný a Zapletal, 2008, s. 335).

1.3.4 Ostatní kriminalita

Posledním druhem trestné činnosti, který utváří obecnou kriminalitu, je tzv. ostatní kriminalita. Jedná se o takové trestné činy, které se podle metodiky nehodí do žádného z výše uvedených druhů kriminality. Jde především o trestné činy spojené s výrobou, držením a distribucí nelegálních návykových a psychotropních látek; dále sem patří i trestné činy spojené s nelegálním obohacováním plynoucím z drogové trestné činnosti, nebo nedovoleným nakládáním s alkoholem (Kuchta, Válková et al., 2005, s. 441-444). Mezi tzv. ostatní kriminalitu spadají mj. i trestné činy nedovoleného ozbrojování, maření výkonu úředního rozhodnutí a další (Policie ČR, © 2015).

1.4 Další druhy kriminality

Jak již bylo řečeno, výše byly charakterizovány ty druhy trestné činnosti, které dohromady utváří obecnou kriminalitu. Aby však pohled na klasifikaci trestné činnosti byl kompletní, je třeba stručně charakterizovat ještě zbývající dva druhy kriminality – hospodářskou a tzv. zbývající.

1.4.1 Hospodářská kriminalita

Hospodářská kriminalita, která je zahraniční literaturou označována spíše za kriminalitu ekonomickou, je široká a velmi komplikovaná oblast trestné činnosti. Tato skutečnost zapříčiňuje nejednoznačnost definic, což připomíná Fryšták (2007, s. 7-10), který vysvětluje komplikovanost způsobenou úzkým propojením nelegálních aktivit s běžným ekonomickým životem. S tím se ztotožňují i někteří další autoři, kteří tvrzení dále doplňují o fakt, že s vývojem ekonomiky se neustále objevují nové formy útoků proti ní, a ne všechny nega-

tivní vlivy v národním hospodářství tak mohou být včas kriminalizovány (Novotný a Zapletal, 2008, s. 353).

Eaton a Korach (2016) definují hospodářskou kriminalitu jako souhrn takových trestných činů, které jsou páčány jednotlivci nebo organizacemi působícími v legálních ekonomických strukturách, a které s využitím ekonomických nástrojů poškozují široký okruh osob a ohrožují ekonomickou stabilitu státu. Tento druh trestné činnosti je někdy označován za tzv. kriminalitu bílých límečků, neboť pachatelé hospodářských trestných činů jsou často vzdělaní lidé s vysokým společenským postavením, kterým jsou svěřeny rozsáhlé kompetence, a kteří se těší značné důvěře svého okolí (Kuchta, Válková et al., 2005, s. 353; Nardo, 2011).

Hospodářská kriminalita zásadním způsobem ovlivňuje život celé společnosti a představuje pro ni jednu z nejvážnějších hrozeb. Ty vyplývají především z latentnosti hospodářských trestných činů, a vzhledem k vysokým řádům škod, které způsobují, také ze složité organizovanosti, často spojené s násilnou trestnou činností. Rozmach hospodářské kriminality byl spojen s transformací na tržní hospodářství a privatizací státního majetku v 90. letech minulého století, ekonomickou stabilitu státu však hospodářská kriminalita výrazně ohrožuje také v současné době (Častorál, 2007, s. 8-9; Kuchta, Válková et al., 2005, s. 356, Svatoš, 2012, s. 174). Jak ale připomínají Dianiška a kol. (2009, s. 155-158), hospodářská kriminalita nepředstavuje problém pouze v Čechách a na Slovensku, ale ve větší či menší míře také v dalších státech světa.

Mezi kriminalizované skutky tohoto druhu kriminality se řadí trestné činy hospodářské, (sem patří např. trestný čin neoprávněného podnikání, poškozování spotřebitele, pletichy, padělání peněz nebo krácení daně) a ostatní hospodářské trestné činy, kam patří trestná činnost spojená s korupcí a praním špinavých peněz, a dále trestné činy zpronevěry, lichvy, aj. (ČESKO, 2009; Svatoš, 2012, s. 175).

1.4.2 Zbývající kriminalita

Pod pojmem zbývající kriminality jsou v policejních statistikách zařazeny trestné činy, jež svou podstatou neodpovídají žádnému z výše uvedených druhů kriminality. Na celkové kriminalitě představuje tato oblast trestné činnosti jen malý podíl a řadí se sem zejména trestné činy šíření poplašné zprávy, hanobení národa, podněcování k národnostní a rasové nenávisti, týrání zvířat nebo kriminální činy spojené s dopravními a železničními nehodami (Policie ČR, © 2015).

2 KVANTIFIKACE KRIMINALITY

Existovala-li v případě chápání kriminality a jejího třídění podle typu trestných činů značná pluralita názorů, v případě kvantifikace trestné činnosti dochází mezi autory odborných publikací k poměrně jednoznačnému názorovému konsenzu. Jak již bylo zmíněno výše, kriminalita postupem času prochází značnými proměnami, s nimiž je spojená také změna závažnosti jejich dopadů na společnost. V této souvislosti se pak řada autorů shoduje v tvrzení, že aby kriminalita mohla být efektivně řešena a na projevy trestné činnosti mohlo být adekvátně reagováno, je třeba sledovat nejen její strukturu, ale také to, jakou měrou zatěžuje obyvatelstvo, jak ovlivňuje bezpečnost v konkrétních územích, nebo jakými změnami v čase prochází (Dianiška et al., 2009, s. 41-42; Kuchta, Válková et al., 2005, s. 123, Novotný a Zapletal, 2008, s. 46).

S nutností kvantifikovat kriminalitu se ztotožňuje také Holcr (2009, s. 49), který navíc připomíná, že z různorodosti jejího vnímání může vzejít řada různorodých ukazatelů, což může popis trestné činnosti problematizovat.

2.1 Základní ukazatele kriminality

V moderním výzkumu trestné činnosti se ustálily čtyři základní ukazatele trestné činnosti, které ji dostatečně vysvětlují, a které jsou používány i při zpracovávání analýz kriminality ve veřejné správě (MVČR, © 2016). Mezi tyto ukazatele se řadí ukazatele stavu kriminality, intenzity kriminality, dynamiky a objasněnosti kriminality.

2.1.1 Stav kriminality

Základním kvantitativním ukazatelem kriminality, který je vyjadřován v absolutních hodnotách, je stav kriminality. Tento ukazatel vyjadřuje celkový počet trestných činů, které byly zjištěny během určitého časového období. V našich podmínkách je stav kriminality zpravidla vyjadřován počtem těch trestných činů, které orgány činné v trestním řízení zjistily na území státu, správního obvodu kraje nebo okresu v konkrétním měsíci, resp. v konkrétním roce (Dianiška et al., 2009, s. 42; Svatoš, 2012, s. 31-32; Tomášek, 2010, s. 62).

Kuchta, Válková a kol. (2005, s. 123) však zdůrazňují, že ukazatel stavu kriminality zohledňuje pouze registrované trestné činy, nikoliv však ty, které se sice staly, ale policejními orgány nebyly zjištěny. Popisovaný ukazatel tedy nebere v potaz tzv. latentní kriminalitu,

kteřá v této práci již byla zmíněna, a která bude blíže vysvětlena na konci této kapitoly. Další problém ovlivňující vypovídací hodnotu tohoto ukazatele pak zmiňuje také Tomášek (2010, s. 62), když připomíná, že stav kriminality neodráží demografické vlivy, což zkresluje jeho srovnávání s jinými územími nebo časovými obdobími.

Měníci se počty obyvatelstva ve sledovaném území výsledky výpočtů stavu kriminality pochopitelně ovlivní. Je totiž jasné, že v oblastech s vyšší hustotou zalidnění bude vždy páčáno více trestných činů, než v oblastech s menším osídlením. Taková skutečnost však nutně nemusí znamenat, že jsou tato území rizikovější. Přestože je ukazatel stavu kriminality důležitou informací pro vyhodnocování a řešení trestné činnosti, především z posledně uváděných důvodů byl zaveden ukazatel intenzity kriminality, jehož vypovídající hodnota je relevantnější, a který zároveň umožňuje variabilnější a srozumitelnější srovnávání (Holcr, 2009, s. 61-62; Svatoš, 2012, s. 31-32; Tomášek, 2010, s. 62).

2.1.2 Intenzita kriminality

Ukazatel intenzity kriminality, který je definován jako poměr stavu kriminality k celkovému počtu obyvatel žijících ve sledovaném území, je některými autory označován rovněž za ukazatel míry zatížení kriminalitou. Jak vyplývá z uvedené definice, zohledňuje tento ukazatel kromě počtu spáchaných trestných činů také demografické vlivy a objektivněji tak vyjadřuje úroveň bezpečnosti území, resp. míru ohrožení obyvatelstva (Dianiška et al., 2009, s. 42; Holcr, 2009).

Intenzita kriminality je vyjadřována koeficientem, který je v praxi označován jako *index kriminality*, a který se vypočítá podle následujícího vztahu:

$$\text{Index kriminality} = \frac{\text{počet trestných činů}}{\text{počet obyvatel v území}} * 100\,000 \quad (1)$$

Výsledek výpočtu indexu kriminality vždy vyjadřuje, kolik trestných činů bylo registrováno na sto, resp. deset tisíc obyvatel referenčního území. Platí totiž, že pokud je index kriminality sledován v menších územních celcích, nebo vztahuje-li se na méně početné skupiny obyvatelstva, násobí se uvedený poměr pouze deseti tisíci (Holcr, 2009, s. 50, Kuchta, Válková et al., 2005, s. 123-124).

Přestože indexy kriminality umožňují lépe chápat zatíženost obyvatelstva trestnou činností, a také jednodušeji charakterizovat a srovnávat bezpečnost území, nelze jednoznačně říct, že by indexy kriminality mohly plně nahradit výše charakterizovaný ukazatel jejího rozsa-

hu (Tomášek, 2010, s. 65). S tím se ztotožňuje Holcr (2009, s. 50-51), který pak k problematice dále dodává, že zejména při mezinárodním porovnávání údajů o kriminalitě plynoucích z indexů je velmi nutné důsledně dbát na pochopení metodiky jejich sestavování, která v různých státech světa může být odlišná, a jejíž neznalost by analýzu kriminality mohla negativně ovlivnit.

2.1.3 Dynamika kriminality

Třetím ze zavedených ukazatelů, kterými je v analýzách kriminality kvantifikována trestná činnost, je ukazatel dynamiky kriminality, který znázorňuje změny v rozsahu, intenzitě a struktuře kriminality za delší časové období. Jak připomínají Novotný a Zapletal (2008, s. 65), tento ukazatel nahlíží na kriminalitu jako na proces podléhající změnám, přičemž aby jeho výsledky mohly být správně interpretovány, je třeba vyhodnocovat je za více po sobě jdoucích období.

Holcr (2009, s. 52) doplňuje, že po vyhodnocení výsledků za dostatečně dlouhé období pak lze na základě tohoto ukazatele charakterizovat trend kriminality. Ten může být buď rostoucí (svědčí o zhoršující se bezpečnostní situaci), klesající (svědčí o zlepšující se bezpečnostní situaci), nebo neměnný (znázorňuje stagnaci bezpečnostního stavu).

Dynamika kriminality, která pro vysvětlení trendů kriminality trestné činnosti využívá obou výše uvedených ukazatelů, tak je poměrně důležitým nástrojem využívaným nejen při prevenci trestné činnosti, ale také při stanovování prognóz o jejím dalším vývoji, přestože takové předvídaní je – vzhledem k řadě faktorů, které kriminalitu ovlivňují, a z nichž některé budou v této práci blíže diskutovány – značně obtížné (Dianiška et al., 2009, s. 44; Kuchta, Válková et al., 2005, s. 124-125; Svatoš, 2012, s. 35).

2.1.4 Objasněnost kriminality

Posledním ukazatelem trestné činnosti, jež bude v této práci při analýze kriminality využíván, a který je zde proto blíže specifikován, je ukazatel objasněnosti kriminality. Zoubková a kol. (2011, s. 124) definují objasněnost kriminality jako stav, kdy orgán činný v trestním řízení předložil u konkrétního kriminálního činu tolik důkazů, že mohl být označen jeho pachatel, a mohlo tak být zahájeno jeho trestné stíhání. Za účelem kvantifikace trestné činnosti se pak využívá tzv. míra objasněnosti kriminality, která je definovaná jako podíl těch trestných činů, které byly označeny za objasněné k celkovému počtu ve stejném období zjištěných kriminálních skutků (Tomášek, 2009, s. 71; Zoubková et al., 2011, s. 124).

Míra objasněnosti kriminality se vypočítá podle následujícího vztahu:

$$\text{míra objasněnosti} = \frac{\text{počet objasněných trestných činů}}{\text{počet zjištěných trestných činů}} * 100 (\%) \quad (2)$$

Ukazatel objasněnosti kriminality je v praxi využíván nejen za účelem měření kriminality a vyhodnocování jejích dopadů na společnost, ale také pro posuzování úspěšnosti práce policie a dalších orgánů činných v trestním řízení. Jak již bylo diskutováno výše, objasněnost kriminality je u některých druhů trestné činnosti výrazně nižší než u jiných a podobně tomu je také v některých, zpravidla hustě zalidněných, oblastech. Poslední diskutovaný ukazatel proto může hrát významnou roli u veřejnosti, a to nejen v případě její důvěry v policii, ale například také při rozhodování o bydlení nebo realizaci podnikatelských aktivit (Tomášek, 2010, s. 71).

2.2 Registrovaná a latentní kriminalita

Při třídění trestných činů, a výpočtech výše charakterizovaných ukazatelů kvantifikujících kriminalitu, je využíván výhradně údajů vycházejících z oficiálních statistik. Jak připomínají Novotný a Zapletal (2008, s. 47-50) tyto údaje se však týkají pouze té kriminality, která byla orgánům činným v trestním řízení oznámena, nebo kterou tyto orgány samy odhalily a do zmíněných statistik zaevidovaly. Kuchta, Válková a kol. (2005, s. 125) pak tyto údaje označují za *registrovanou kriminalitu*.

MacDonald (2002) však v jedné ze svých odborných studií zdůrazňuje, že vedle registrovaných trestných činů existuje ještě tzv. temné číslo kriminality. Tento pojem definuje jako „rozdíl mezi počtem oficiálně zaznamenaných trestných činů a tím, který je skutečně spáchán.“ (MacDonald, 2002) S podobnou definicí se ztotožňují také čeští autoři, když dodávají, že oním temným číslem je právě *latentní kriminalita*, tedy všechny trestné činy, které sice byly spáchány, ale policií ani jinými orgány nebyly zjištěny (Kuchta, Válková et al., 2005, s. 15-126; Zoubková et al., 2011, s. 83).

Přesný počet trestných činů spadajících do oblasti latentní kriminality nelze jednoznačně stanovit, což může výsledky výzkumů do jisté míry relativizovat. Latentní kriminální činy však představují poměrně malou část kriminality (Novotný a Zapletal, 2008, s. 47-49).

3 KRIMINOGENNÍ FAKTORY

Mají-li být eliminovány negativní dopady kriminality na společnost, musí být především efektivně odhalována a objasňována, a její pachatelé spravedlivě trestáni. Aby však byla eliminována kriminalita samotná, je nezbytně nutné, aby byla nejenom pečlivě klasifikována, měřena a srovnávána, ale aby zároveň byly komplexně pochopeny všechny jevy, které ji doprovázejí, a které tak na její páchaní mají vliv. Teprve tehdy totiž bude možné s kriminalitou nejen kvalitně bojovat, ale bude jí také možné efektivně předcházet. V souvislosti s úplným chápáním trestné činnosti a její prevencí pak významnou roli hrají výzkumy kriminogenních faktorů.

Podobně jako tomu bylo v předchozí diskusi, ani v případě vysvětlení jevů ovlivňujících kriminalitu nebyla mezi autory zaznamenána shoda. Jak připomíná Tomášek (2010, s. 118), při výzkumech příčin kriminality nikdy nebyly a pravděpodobně ani nikdy nebudou nalezeny žádné univerzální faktory. To potvrzují také Novotný a Zapletal (2008, s. 80), když tvrdí, že charakteristika kriminogenních faktorů vždy závisí na konkrétních podmínkách a jen těžko bude univerzálně uplatnitelná na každý trestný čin. To je způsobeno především skutečností, že původcem kriminality jsou vždy lidé, jejichž chování je subjektivní, a kteří žijí v různých sociálních, kulturních a geografických prostředích. Subjektivnost pachatelů a různorodost prostředí, v nichž jsou trestné činy páchany, pak zapříčiňují fakt, že kriminogenní faktory je třeba chápat spíše jako vyšší či nižší pravděpodobnost spáchání trestného činu (Tomášek, 2010, s. 118-119).

Různí autoři pak faktory ovlivňující kriminalitu rozdělují různě. Převážná většina z nich klasifikuje příčiny kriminality v souladu s kriminogenetickými teoriemi, založenými převážně na výzkumech prováděných na pachatelích trestných činů. Takto jsou v literatuře rozlišovány především biologické a genetické, psychologické a sociální kriminogenní faktory (Novotný, Zapletal et al., 2008, s. 81; Polák, Knápková a Tóthová, 2013, s. 17-27).

Uvedené dělení je však pro účely této práce nevhodné, a proto byly autorem hledány další možnosti charakteristiky příčin kriminality. Především na základě studia řady zahraničních odborných článků pak byly možné kriminogenní faktory rozděleny na demografické, socioekonomické a prostorové. Podobné členění uvádí např. také Dianiška a kol. (2009, s. 66-71) Uvedené skupiny možných kriminogenních faktorů jsou stručně charakterizovány v následujícím textu.

3.1 Demografické kriminogenní faktory

Mezi možné demografické faktory, které mohou mít vliv na úroveň trestné činnosti, byly pro účely této práce vybrány hustota zalidnění, podíl cizinců na celkové populaci a podíl mladých lidí ve věku 15 – 24 let.

3.1.1 Hustota zalidnění

Hustotu zalidnění, označovanou někdy také jako míru urbanizace, považují Buonanno a Montolio (2008) za základní demografický faktor ovlivňující míru kriminality. V rámci identifikace příčin kriminality, která byla součástí jejich výzkumu, byla mezi tímto faktorem, jež představuje podíl počtu obyvatel žijících ve městech na celkové populaci, a mírou kriminality zjištěna pozitivní vazba. Ve svém odborném článku pak zmínění autoři přímo uvádějí, že „k páchání trestné činnosti dochází častěji ve městech, neboť zde existuje nižší pravděpodobnost dopadení pachatelů a zároveň zde lze dosáhnout vyšších výnosů z trestné činnosti, než by tomu bylo v oblastech venkovských“ (Buonanno a Montolio, 2008).

Že růst míry kriminality koresponduje s růstem hustoty zalidnění, potvrzují také Entorf a Spengler (2000), kteří podrobněji vysvětlují vztah míry urbanizace a pravděpodobnosti odhalení pachatele. K častějšímu páchání kriminality ve velkých městech nebo v zázemí regionálních center podle nich dochází především kvůli vyšší anonymitě, kterou se takové prostředí vykazuje. Současně zde pachatelé trestné činnosti spoléhají na to, že jimi spáchané kriminální skutky sice budou zjištěny, ale z důvodu značné vytíženosti orgánů činných v trestním řízení již nebudou objasněny. Názor, který potvrzuje v této práci již dříve diskutované poznatky, pak navíc doplňují o tvrzení, že takové spoléhání se na vytíženost policie se týká především majetkové kriminality, nikoliv už násilných nebo mravnostních trestných činů, jimž společnost obecně připisuje značnou závažnost (Entorf a Spengler, 2000).

3.1.2 Podíl cizinců na celkové populaci

Další významný demografický faktor, který může mít vliv na míru trestné činnosti, je podíl cizinců na celkové populaci. Na pozitivní korelaci mezi počtem cizinců a úrovní kriminality poukazují např. Akçomak a Weel (2012), jejichž výzkumem bylo zjištěno, že s růstem podílu cizinců docházelo ve sledovaných oblastech k častějšímu páchání trestných činů. Podobným výzkumem se zabývali také Buonanno a Montolio (2008), kteří však kladnou korelaci potvrdili pouze u majetkové trestné činnosti, přičemž u ostatních druhů kriminality se jim jednoznačný vztah prokázat nepodařilo.

Stejní autoři zároveň poukazují na důležitou skutečnost, totiž že mezi cizinci, kteří se uchylují k páčání trestné činnosti, jsou především ilegální přistěhovalci, kteří se nebyli schopni asimilovat. Vzhledem k tomu, že tito nebývají zahrnuti v oficiálních statistikách, nelze vliv podílu cizinců na trestnou činnost jednoznačně prokázat (Buonanno a Montolio, 2008).

3.1.3 Podíl mladých osob ve věku 15 – 24 let

Podle některých autorů může být úroveň kriminality ovlivněna také podílem mladých osob ve věku 15 – 24 let na celkové populaci sledovaného území. Jak v jedné ze svých odborných studií zdůrazňují Entorf a Spengler (2000), 28 % všech trestných činů je spácháno mladými lidmi právě v tomto věku. Svou roli zde zajisté hraje jejich dobrá fyzická kondice i psychická odolnost. Kromě toho je podle uvedených autorů významná také tendence socializovat se v partách, která se týká zejména mladých mužů, a která zvyšuje potenciál páčání společensky nepřizpůsobivého chování (Entorf a Spengler, 2000).

Tento demografický kriminogenní faktor zmiňují také Fajnzylber, Ledermann a Loayza (2002), když zaznamenávají jeho kladnou korelaci s mírou kriminality především u násilné trestné činnosti.

3.2 Socioekonomické kriminogenní faktory

V rámci skupiny socioekonomických kriminogenních faktorů se autor této práce zaměřil na bližší charakteristiku vzdělanostní struktury, náboženství a nezaměstnanosti, které jsou v zahraničních zdrojích v souvislosti s příčinami kriminality nejčastěji diskutovány.

3.2.1 Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Jedním z takových kriminogenních faktorů je vliv, který má na míru kriminality vzdělanostní struktura obyvatelstva ve sledovaném území. Uvedeným vztahem se v jedné ze svých odborných studií zabývají např. Akçomak a Weel (2012), kteří zaznamenali, že v regionech s vyšším dosaženým vzděláním obyvatelstva bylo evidováno méně trestných činů, a tedy že mezi mírou dosaženého vzdělání a mírou kriminality v území existuje záporná korelace. V souvislosti s výsledky svého výzkumu pak tito autoři přímo uvádějí, že „především sekundární, terciární a postgraduální vzdělávání a s ním spojené postavení ve společnosti má na míru kriminality pozitivní vliv“ (Akçomak a Weel, 2012).

Výzkumem vlivu dosaženého vzdělání na míru kriminality se zabývali také Buonanno a Montolio (2008), kteří zmíněnou negativní korelaci zaznamenali především ve vztahu míry dosaženého vzdělání a majetkové kriminality. V oblastech, které v rámci výzkumu tito autoři sledovali, a kde byl vyšší podíl obyvatelstva se středoškolským a vysokoškolským vzděláním, byla zaznamenána nižší míra majetkové trestné činnosti (Buonanno a Montolio, 2008). To potvrzují také Buonanno a Leonida (2009), kteří podobné závěry vyvodili z výsledků výzkumu prováděného ve vybraných regionech Itálie.

Na základě výše uvedených skutečností tak lze stanovit, že nižší vzdělání obyvatelstva může ve sledovaném území zapříčinit častější páchaní kriminality a naopak. Na tomto místě však auto práce považuje za nutné zdůraznit již zmíněné tvrzení, že vliv všech zde popísaných faktorů na kriminalitu nelze v žádném případě zobecňovat, a že vždy záleží na konkrétním trestném činu a konkrétním pachateli. Že závěry této kapitoly nelze generalizovat, dokládá také dříve zmíněný fakt, že např. v případě hospodářské trestné činnosti jsou pachateli nejčastěji vysokoškolsky vzdělaní lidé (viz Kuchta, Válková et al., 2005, s. 353; Novotný a Zapletal, 2008, s. 361-362).

3.2.2 Náboženství a religiozita

Dalším socioekonomickým faktorem, který za určitých okolností může míru kriminality ovlivňovat, je podíl věřícího obyvatelstva na celkové populaci. Podle Dianišky (2009, s. 67) mělo náboženství na kriminalitu vždy pozitivní vliv a trestná činnost naopak rostla tehdy, kdy byl v zájmu o náboženství zaznamenán úpadek. Ani vliv náboženství na míru kriminality však v žádném případě nemůže být generalizován, neboť v praxi byla zaznamenána celá řada trestných činů spáchaných různými religiózně založenými skupinami, přičemž v této oblasti jsou zaznamenány rovněž případy organizovaného zločinu (Dianiška et al., 2009, s. 67).

3.2.3 Nezaměstnanost

Jedním z vůbec nejdiskutovanějších socioekonomických kriminogenních faktorů, u nějž je mezi autory zaznamenán značný názorový nesoulad, je nezaměstnanost. Přestože je nezaměstnanost všeobecně považována za jednu z hlavních příčin kriminality, vliv tohoto faktoru na trestnou činnost se zatím nepodařilo jednoznačně prokázat. To potvrzuje např. Jongmook (2008), když uvádí, že přestože ztráta zaměstnání nebo frustrace z dlouhodobé

neúspěšnosti při hledání práce mohou být impulzem ke spáchání trestného činu, z výzkumu zaměřeného na toto téma nebylo možné vyvodit jednoznačné výsledky.

Podobně se k problematice vztahu nezaměstnanosti vyjadřují také další autoři odborných článků; např. Buonanno a Montolio v této souvislosti přímo tvrdí, že „přestože byla existence příčinné souvislosti mezi nezaměstnaností a kriminalitou široce zkoumána, síla tohoto vztahu zůstává nejednoznačná jak v jeho robustnosti, tak jeho povaze“ (viz Buonanno a Montolio, 2008). Další autoři připomínají, že nezaměstnanost je provázána řadou sociálních defektů, jako jsou např. alkoholismus, gamblerství nebo zadluženost, a že je velmi obtížné zjistit, zda zde původcem trestné činnosti nejsou právě tyto průvodní jevy (Dianiška et al., 2009, s. 67-68).

Mezi další socioekonomické faktory, které mohou mít vliv na míru trestné činnosti, pak lze zařadit např. míru rozvodovosti, nerovnost příjmů nebo míru zapojení obyvatelstva do dobrovolnických a charitativních aktivit (Fajnzylber, Ledermann a Loayza; 2002).

3.3 Prostorové kriminogenní faktory

Přestože jsou pachatelé trestné činnosti při kriminálním chování ovlivňováni především vlastním myšlením, postavením ve společnosti a ekonomickou situací, existují případy, kdy podnět pro spáchání trestného činu může být doplněn o některý z vnějších vlivů. Jedná se především o vlivy vyplývající z prostoru, v němž pachatel žije, a tak lze poslední skupinu kriminogenních faktorů označit za prostorové, resp. geografické.

Kromě již zmíněného vlivu velkých sídelních center můžeme mezi prostorové kriminogenní faktory zařadit například přítomnost turisticky atraktivních oblastí, přítomnost významných dopravních tahů nebo železničních uzlů nebo existence rekreačních oblastí ve sledovaném území, které často ovlivňují především majetkovou trestnou činnost (Kalinec, 2014, s. 69 podle Zlínského kraje, © 2012). Míra kriminality může být ovlivněna také přítomností výchovných nebo detenčních ústavů, nebo existence sociálně vyloučených lokalit (Firstová, 2014, s. 127-128).

4 VYBRANÉ NÁSTROJE OVLIVŇUJÍCÍ KRIMINALITU

Poznání kriminogenních faktorů přineslo vedle efektivnějšího odhalování kriminality také řadu nových možností, kterými je možné páchaní trestných činů snadněji kontrolovat a často jemu i předcházet. A přestože represe pachatelů plynoucí z trestněprávní postižitelnosti kriminality zůstává podle Dianišky a kol. (2009, s. 103) nejdůležitějším prvkem její kontroly, popsáním příčin kriminality nabyly značného významu také aktivity a nástroje netrestního charakteru. Využívání takových aktivit a nástrojů je pak generálně označováno za prevenci kriminality.

Welsh a Farrington (2012) prevenci kriminality přímo označují za vynakládání „úsilí zaměřit trestným činům ještě před jejich spácháním“. V tomto případě totiž nejde o postih pachatele trestného činu, ale o snahu eliminovat či oslabit faktory a situace, které na spáchání tohoto činu mohou mít vliv. Problematiku prevence kriminality pak vhodně shrnuje Svatoš (2012, s. 87), který ji chápe jako vytváření překážek proti páchaní trestných činů, realizovaných s cílem snížení míry kriminality.

Aktivity a nástroje, které jsou v rámci kontroly kriminality využívány, jsou potom podle svého užití v praxi různě odlišovány. Podle Novotného a Zapletala (2008, s. 184) je vhodným způsobem členění podle okruhu jejich adresátů nebo podle jejich obsahového zaměření. Pro účely této práce bylo využito rozlišení mechanických, sociálních a dalších nástrojů prevence kriminality.

4.1 Mechanické nástroje prevence kriminality

Mechanické nástroje, které jsou k omezení příležitostí páchat kriminalitu využívány, se řadí do oblasti situační prevence kriminality. Jak uvádí Dianiška a kol. (2009, s. 107), nástroje tohoto typu prevence jsou zacíleny na kriminalitu páchanou v konkrétním čase, na konkrétním místě a za specifických okolností.

Jedním z nejúčinnějších mechanických nástrojů prevence kriminality jsou *městské kamerové dohlížecí systémy*. Takové systémy jsou využívány k dohledu na dodržování veřejného pořádku na místech, kde dochází k vysoké koncentraci obyvatel a kde často dochází k páchaní majetkové kriminality. Takovými exponovanými místy jsou zejména náměstí, obchodní zóny, odloučené lokality nebo jiné rizikové části měst (MVČR, © 2009, s. 28).

Vysoká účinnost městských kamerových dohlížecích systémů při prevenci kriminality je však spojena s nemalými finančními náklady, a to nejen při jejich pořízení a instalaci, ale

také při následném zabezpečení jejich provozu, obsluhy nebo modernizace. Na pokrytí finančních nákladů mohou města a obce využít dotačních titulů z programů Ministerstva vnitra České republiky, nebo z programů prevence kriminality realizovaných v jednotlivých krajích (MVČR, © 2016, s. 29; SČK, © 2016).

Dalším z účinných mechanických nástrojů, který může být k prevenci kriminality v obcích využit, je vybudování *osvětlení na rizikových místech*. Dostatečné osvětlení exponovaných slouží k odrazení pachatelů trestné činnosti, případně zvyšuje pravděpodobnost jejich odhalení. Popisovaný nástroj lze ve městech a obcích využít např. k osvětlení podchodů, nepřehledných zákoutí, parkovišť nebo přechodů pro chodce na rizikových místech komunikací. Finanční prostředky na rekonstrukci a rozšíření veřejného osvětlení mohou obce získat např. z programu EFEKT 2016, který je realizován ministerstvem průmyslu a obchodu (MPO ČR, © 2016; MVČR, © 2009, s. 31).

Mezi nástroje situační prevence kriminality se pak řadí také *hlídková činnost policistů*, která má především pozitivně ovlivňovat pocit bezpečí občanů a umožňovat včasné zareagování na výskyt kriminogenních faktorů (MVČR, © 2009, s. 25). Mezi další mechanické nástroje prevence kriminality pak mohou být zařazeny např. instalace bezpečnostních stojanů na kola, implementace bezpečnostních pravidel a opatření, nebo použití mechanických zábranných prostředků (Svatoš, 2012, s. 89).

4.2 Sociální nástroje prevence kriminality

Další skupina nástrojů prevence kriminality zahrnuje ty, které jsou zaměřeny na eliminaci společenských kriminogenních faktorů. Cílem těchto nástrojů je zabezpečit, aby člověk nežil v nevyhovujících sociálních podmínkách, jež by u něj páchání kriminality mohly podnítit (Novotný a Zapletal, 2008, s. 184).

Jedním z takových nástrojů je např. *podpora činností nevládních neziskových organizací*, které se věnují volnočasovým aktivitám dětí a mládeže. V oblasti prevence kriminality jde zejména o podporu takových volnočasových zařízení, jejichž činnost bude orientována na děti a mládež, které nemají nijak organizován volný čas a proto hrozí, že se budou socializovat v pouličních partách, což je jeden z kriminogenních faktorů. Prostředkem prevence kriminality tak může být podpora provozu nízkoprahových zařízení, nebo podpora projektů orientovaných na volný čas neorganizované mládeže (MVČR, © 2009, s. 13-14).

Dalším, pro samosprávné orgány obcí a regionů již lépe uchopitelnějším nástrojem sociální prevence kriminality, je *podpora sportovních aktivit veřejnosti*. Přítomnost sportovních zařízení v obcích má vliv na kladný přístup ke zdravému životnímu stylu obyvatelstva, sportovní vyžití do značné míry zapřičiňuje vyhýbání se alkoholu a dalším návykovým látkám, jejichž užívání je rovněž významným průvodním jevem kriminality. V rámci sociální prevence tak mohou být budována či rekonstruována hřiště, sportovní zázemí nebo podporovány aktivity umožňující sportovní vyžití veřejnosti. Za účelem realizace těchto aktivit mohou obce získat finanční prostředky např. z programu Státní podpory sportu, který realizuje ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT ČR, © 2016; MVČR, © 2009, s. 8-11).

Dalšími nástroji sociální prevence kriminality může být realizace preventivních programů ve školách, speciálních programů pro děti a mládež z vyloučených lokalit, zákonné stanovení minimální mzdy, podpora tvorby nových pracovních míst, nebo podpora podnikání (Dianiška et al., 2009, s. 106; MVČR, © 2009, s. 8).

4.3 Další nástroje prevence kriminality

Z celé řady dalších nástrojů ovlivňujících kriminalitu je vhodné zmínit ještě realizaci speciálních projektů prevence. Takovým je například projekt *Asistent prevence kriminality*, který je zacílen na snižování kriminality v sociálně vyloučených oblastech a na rozvoj pracovních zkušeností a dovedností u osob žijících v těchto lokalitách. Projekt realizovaný řadou měst byl financován z Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost, v novém programovém období lze realizovat vzdělávání a výcvik asistentů v rámci Operačního programu Lidské zdroje (MVČR, © 2015).

Vedle využití již zmíněných nástrojů pak obce a města mohou pro eliminaci kriminogenních faktorů využít také různých legislativních nástrojů, mj. *obecně závazných vyhlášek* omezujících hazard na jejich územích, nebo zakazujících rušení nočního klidu. Předměty obou takových vyhlášek totiž mohou kriminalitu ve městech rovněž ovlivňovat (Karlový Vary, © 2012, s. 28). Nalézt nástroje, které budou efektivně fungovat na konkrétním území, pak samospráva může pomocí strategických dokumentů, označovaných za *koncepte prevence kriminality* (viz Zlínský kraj, © 2012).

5 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

Strategické plánování, které se začalo uplatňovat ve druhé polovině 20. století, se stalo jedním z nejvýznamnějších nástrojů strategického řízení. Přestože původně bylo využíváno především v organizacích podnikatelského sektoru, díky pozitivním výsledkům, které přineslo, se v posledních letech rozšířilo do všech typů organizací, veřejnou správu nevyjímaje. Jakubíková (2013, s. 16) charakterizuje strategické plánování jako dynamický proces, jehož využití umožňuje realizaci aktivit směřujících k neustálému rozvoji organizace. Lepší vysvětlení pak uvádí Slavík (2014, s. 30), který jej vysvětluje jako prostředek, jež organizaci umožní pochopit, v jakém prostředí a stavu se nachází, rozpoznat možnosti a oblasti jejího rozvoje a následně stanovit, jakým způsobem lze tohoto rozvoje dosáhnout.

5.1 Podstata strategického plánování

Klíčovou roli ve strategickém plánování má podle většiny autorů strategie. Zatímco Dedouchová (2001, s. 1) strategii definuje jako dokument, v němž jsou stanoveny cíle organizace a aktivity a zdroje, kterými těchto cílů bude dosaženo, řada dalších autorů upozorňuje, že moderně je tento pojem chápán jako komplexní připravenost na budoucí vývoj (viz Slavík, 2014, s. 13; Srpová et al., 2011, s. 160). Podstatou strategického plánování tak je stanovení jakéhosi směru, kterým se organizace bude dlouhodobě ubírat.

Již zmiňovaný dokument je pak výstupem zformulované strategie. V praxi je tento dokument nazýván strategickým plánem, a Fotr a Souček (2015, s. 37) jej označují za koncepční podklad zaměřený na všechny oblasti rozvoje organizace, s jehož pomocí má být stanovená strategie naplněna. Jak připomínají Půček a Koppitz (2012, s. 19), právě tvorba strategických dokumentů a implementace z nich vycházejících opatření se v našem veřejném sektoru staly nejpoužívanějším nástrojem strategického plánování, a jsou hojně využívány jak na úrovni samosprávy, tak také na úrovni státní správy.

Přestože se proces tvorby strategických dokumentů ve veřejné správě od procesu zavedeného v organizacích ziskového sektoru mírně odlišuje, v obou případech lze vystihnout tři základní fáze přípravy strategického plánu. Proces strategického plánování tak lze rozčlenit na fázi analytickou, fázi návrhovou a fázi implementační (Šulák, © 2006). Ačkoliv Půček a Koppitz (2012, s. 52) zdůrazňují, že proces tvorby strategických dokumentů by bylo vhodné vnímat komplexněji, členění na uvedené fáze je podle nich dostačující. Bližší charakteristika se tak bude týkat pouze již zmíněných třech základních fází.

5.2 Analytická část procesu strategického plánování

První část procesu přípravy strategického dokumentu je základem pro budoucí formování strategie organizace, pro kterou je strategický plán zpracováván. Těžištěm analytické části je podrobné prozkoumání situace, ve které se subjekt nebo územní jednotka veřejné správy nachází a rozpoznání rozvojových možností, která je základem pro stanovení strategie (Půček a Koppitz, 2012, s. 56; Šulák, © 2006). Provedení situační analýzy, jak je někdy analytická část rovněž označována, je pak prováděno v rámci pěti kroků, jejichž výsledkem je komplexní poznání současného stavu a identifikace klíčových problémů bránících rozvoji (Perlín a Bičík, © 2006, s. 27).

Na začátku práce na analytické části strategického dokumentu je podle Perlína a Bičíka (© 2006, s. 74) nutné shromáždit a podrobně prozkoumat všechny již existující strategické dokumenty, a to nejen ty, které byly zpracovány pro konkrétní organizaci, ale také všechny další, které by připravovanou strategií mohly ovlivnit. V případě strategie rozvoje obce je tak podle těchto autorů nutné prostudovat nejen územní plán nebo dokumentaci již realizovaných projektů, ale také strategické dokumenty kraje, s nimiž dokument musí být v souladu. Podobně je nutné postupovat i při přípravě jiných strategických dokumentů, nevýmaje ani ty věnující se problematice kontroly kriminality (MVČR, © 2016).

Druhý, stěžejní krok zpracování analytické části, pak spočívá v deskripci a úplném pochopení současného stavu. V rámci tohoto kroku dochází k získání a vyhodnocení dat a informací o aktuální situaci a dosavadním vývoji. V rámci tohoto kroku tak jsou prováděny např. socioekonomická analýza území nebo charakteristika okolních vlivů působících na organizaci (Půček a Koppitz, 2012, s. 74; Šulák, © 2006). V rámci této práce bude v tomto kroku zpracovávána analýza kriminality.

Výsledky provedených analýz jsou pak využity ve třetím kroku zpracování analytické části, v rámci nějž dochází k definování limitů rozvoje, potřebných pro zformulování strategie. Takovými limity mohou být například geografické podmínky regionu, finanční možnosti organizace či legislativní požadavky, které v oblasti veřejné správy hrají významnou roli (Půček a Koppitz, 2012, s. 74).

Poznání mantinelů limitujících možnosti rozvoje umožňuje přejít ke čtvrtému kroku analytické práce, během nějž jsou analyzovány investiční záměry a projekty, jejichž realizace již byla schválena, a které je důležité do strategie zapracovat. Posledním krokem zpracování této části strategického dokumentu je pak zpracování klíčových analýz vedoucích k defi-

nování problémů a příčin, které je způsobují (Šulák, © 2006). Jednou z nich je SWOT analýza, která je pro svou univerzálnost, komplexnost a úzkou provázanost se strategickým plánováním jedním z nejčastějších nástrojů využívaných v této části přípravy strategického dokumentu (Fotr et al., 2012, s. 39). Vzhledem k tomu, že zmíněný druh analýzy bude využit i pro účely této práce, bude na následujících řádcích stručně charakterizován.

5.2.1 SWOT analýza

Podstatou SWOT analýzy je podle Fotra a kol. (2012, s. 303) vyhodnocení *silných* (S – Strengths) a *slabých* (W – Weaknesses) stránek organizace, tj. všech předností a nedostatků, které byly v rámci analytické části identifikovány; a dále *příležitostí* (O - Opportunities), jichž v rámci realizace strategie může být využito, a *hrozeb* (T – Threats), které úspěšnému rozvoji mohou bránit. Ochrana a Půček (2011, s. 169) navíc dodávají, že silné a slabé stránky jsou vždy vázány k současné situaci, v níž se organizace nachází a jsou ovlivněny především interní situací v organizaci, naopak příležitosti a hrozby jsou ovlivňovány především zevnějšku, a vážou se k budoucímu stavu, jehož má být realizací strategie dosaženo. Výsledky SWOT analýzy jsou pak pro přehlednost tabelovány v následující struktuře:

Tab. 2. Struktura zpracování výstupů SWOT analýzy.

	Klady		Zápory	
Současnost (interní vlivy)	S	Silné stránky	W	Slabé stránky
Budoucnost (externí vlivy)	O	Příležitosti	T	Hrozby

Zdroj: Ochrana a Půček, 2011, s. 169.

I přes zmíněnou univerzálnost a komplexnost však jsou v případě SWOT analýzy zaznamenány určité nevýhody. Přestože je tato analýza zpracována týmem a nikoliv jednotlivcem, finální výčet silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb bude vždy vykazovat jistou míru subjektivity, což může vést ke značnému zevšeobecnění, nebo naopak přílišné podrobnosti předkládaných závěrů (Slavík, 2014, s. 104-105). Podle Papuly a Papulové (2015, s. 164) je proto nutné, aby výsledná SWOT analýza byla sestavena účelně a relevantně, a aby byla orientována na řešení příčin.

5.3 Návrhová část strategického plánování

Vyhotovením SWOT analýzy je analytická fáze přípravy strategického dokumentu zakončena a proces jeho přípravy vstupuje do své druhé, návrhové fáze, v níž dochází k vytvoře-

ní strategie (Půček a Koppitz, 2012, s. 83). Strategie, která je v této části formulována, musí vycházet z výsledků zjištěných v analytické části a obsahovat všechny náležitosti, které rozvoj organizace umožní. Návrhová část strategického plánování proto zahrnuje definování poslání, formulaci vize, stanovení strategických cílů a určení rozvojových priorit, opatření a aktivit, jimiž budou strategické cíle naplněny (Fotr a Souček, 2015, s. 36; Šulák, © 2006). Na následujících řádcích jsou blíže charakterizovány jednotlivé prvky návrhové části strategického dokumentu.

5.3.1 Poslání

Základem tvorby každé strategie je definování poslání, které Fotr a Souček (2015, s. 37) vysvětlují jako pochopení toho, jakou organizací vlastně je subjekt, který svou strategií formuje, a jaký je smysl jeho existence. Jde tedy o jakési uvědomění si smyslu a účelu existence organizace. Půček a Koppitz (2012, s. 22) dodávají, že organizace veřejné správy mají v tomto kroku formování strategie výhodu oproti ostatním, neboť jejich poslání je zpravidla definováno legislativními předpisy, popř. zřizovacími listinami. Takovou definici poslání obsahuje např. zákon o obcích (viz ČESKO, 2000), nebo zákon o Policii České republiky (viz ČESKO, 2008).

5.3.2 Vize

Vize, jejíž formulace následuje po definování poslání organizace, je obecnou formulací konečného stavu (Fotr a Souček, 2015, s. 37). Přestože se jedná o poměrně stručné a obecné prohlášení, je její formulace velmi důležitá, neboť ukazuje směr, kterým se organizace nebo region hodlají ubírat (Šulák, © 2006).

5.3.3 Priority rozvoje

V okamžiku, kdy je dostatečně definováno poslání organizace a vize strategie, dochází v procesu přípravy návrhové části ke stanovení priorit, resp. prioritních os, které vymezují klíčové oblasti rozvoje. Vzhledem k tomu, že žádný strategický dokument nemůže univerzálně řešit všechny problémy, dochází v této části k určení několika oblastí klíčových pro rozvoj organizace nebo regionu, pro něž jsou následně stanoveny cíle, kterých má být během realizace strategie dosaženo (Perlín a Bičík, © 2006, s. 16; Šulák, © 2006).

5.3.4 Strategické cíle

Strategické cíle jsou úzce propojeny s rozvojovými prioritami, neboť specifikují kýžený stav, jehož má být v jednotlivých klíčových oblastech rozvoje realizací strategie dosaženo. Definování cílů je jednou ze stěžejních částí procesu strategického plánování, neboť umožňuje využití kvantifikovatelných ukazatelů potřebných pro vyhodnocení úspěšnosti realizace strategie (Fotr a Souček, 2015, s. 41-42).

5.3.5 Opatření a aktivity

Kroky, jejichž provedením bude dosaženo jednotlivých strategických cílů, jsou označovány za opatření. Pro každou prioritní oblast je zpravidla definováno několik opatření, jež mají vazbu na konkrétní problémy. Každé z navržených opatření je pak ve strategii doplněno řadou dílčích aktivit, u nichž jsou stanoveny konkrétní termíny realizace a také zdroje, ze kterých tato realizace bude financována. Aktivity proto musí být ve formulované strategii popsány co nejkonkrétněji (Šulák, © 2006).

Veškerá opatření a aktivity, které byly v návrhové části strategického dokumentu zformulovány, a jejichž realizace má vést k naplňování strategických cílů, by v prostředí veřejné správy měly být následně podrobeny hodnocení z hlediska účelnosti, a také efektivity a hospodárnosti (Půček a Koppitz, 2012, s. 92). Před finálním schválením strategického dokumentu je pak velmi nutné předložit jej k připomínkování – a to nejenom zadavateli, ale také externím odborníkům nebo organizacím či institucím, jež mohou být realizací strategického rozvoje dotčeny. Zejména u strategických dokumentů připravovaných obcemi by tyto měly být projednány rovněž se širokou veřejností (Perlín a Bičík, © 2006, s. 44).

Připomínky, které z projednávání strategického dokumentu vzejdou, musí být jeho zpracovateli vypořádány, a do dokumentu případně zapracovány. Tím dochází k dokončení návrhové části procesu přípravy strategického dokumentu. Finální strategický dokument je pak předkládán příslušným orgánům ke schválení, po němž může být zahájena realizace strategie (Perlín a Bičík, © 2006, s. 48-49).

5.4 Implementační fáze strategického plánování

Schválením strategického dokumentu však proces strategického plánování rozhodně nekončí. Aby mohlo být dosaženo stanovených cílů, a aby došlo k požadovanému rozvoji, musí být strategie důsledně naplňována. Tehdy podle Půčka a Koppitze (2012, s. 94) dochází k zahájení implementační fáze strategického plánování, v níž je především pečlivě

kontrolována realizace strategického dokumentu, neboť během ní vždy dochází k výskytu nejrůznějších komplikací, které je nutné včas řešit. Implementační fáze se tak vyznačuje nejenom realizací aktivit a připravených projektů, ale také pravidelným vyhodnocováním ukazatelů naplňování strategických cílů, nebo průběžným hodnocením úspěšnosti realizace strategie (Půček a Koppitz, 2012, s. 99-100).

5.4.1 Evaluace a aktualizace strategického dokumentu

Ke zmíněné kontrole a průběžnému vyhodnocování úspěšnosti realizace strategie by podle Šuláka (© 2006) mělo docházet minimálně jednou za rok. Na základě aktuálního vývoje se pak mohou průběžně měnit či doplňovat jednotlivá opatření a aktivity. S tím se ztotožňují také Perlín a Bičík (© 2006, s. 49), kteří připomínají, že skutečnost, že je strategický dokument zpracován pro určité časové období, nevylučuje možnost jej doplňovat a upravovat podle aktuálního vývoje realizace strategie a potřeb organizace, v níž je strategie realizována. Nikdy by však nemělo docházet k výrazným změnám u strategických cílů nebo rozvojových priorit.

K aktualizacím strategických dokumentů slouží akční plány, které jsou jakýmsi dodatkem ke strategii; reporty, tedy výstupy kontrolních činností, a návrhy opatření, které je potřeba na základě zjištěné situace přijímat (Půček a Koppitz, 2012, s. 102; Šulák, © 2006).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 ANALYTICKÁ ČÁST

Okres Kroměříž, který se nachází v západní části Zlínského kraje, je s rozlohou 796 km² nejmenším okresem tohoto regionu. Zatímco po celé délce své východní hranice sousedí se všemi zbývajícími okresy Zlínského kraje, tedy s okresy Uherské Hradiště, Vsetín a Zlín, na severozápadě hraničí s okresy Přerov a Prostějov spadajícími do kraje Olomouckého a na jihozápadě pak s okresy Hodonín a Vyškov, které jsou součástí kraje Jihomoravského. Velikost okresu pak výrazně ovlivňuje počet obyvatel, kterých zde k 1. lednu 2015 žilo 106 468, což představuje asi 18 % všech obyvatel Zlínského kraje (ČSÚ, © 2016).

Převážná většina území okresu Kroměříž je tvořena nížinami, které v severní části přecházejí v pahorkatinu Hostýnských vrchů a v jižní části Chřibů. Rovinatý charakter okresu je determinován přítomností řeky Moravy, která územím okresu prochází, a která ovlivňuje dobré podmínky pro zemědělství. Většina ekonomicky aktivního obyvatelstva je však zaměstnána v průmyslu, který má v tomto okrese historickou tradici. V důsledku jeho restrukturalizace zde však v 90. letech došlo ke značné destabilizaci hospodářské situace a k nárůstu nezaměstnanosti, která zde dlouhodobě převyšuje krajský i republikový průměr (ČSÚ, © 2016). V lednu 2016 zde podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 7,4 %, což bylo v rámci kraje vůbec nejvíce (ČSÚ, © 2016a).

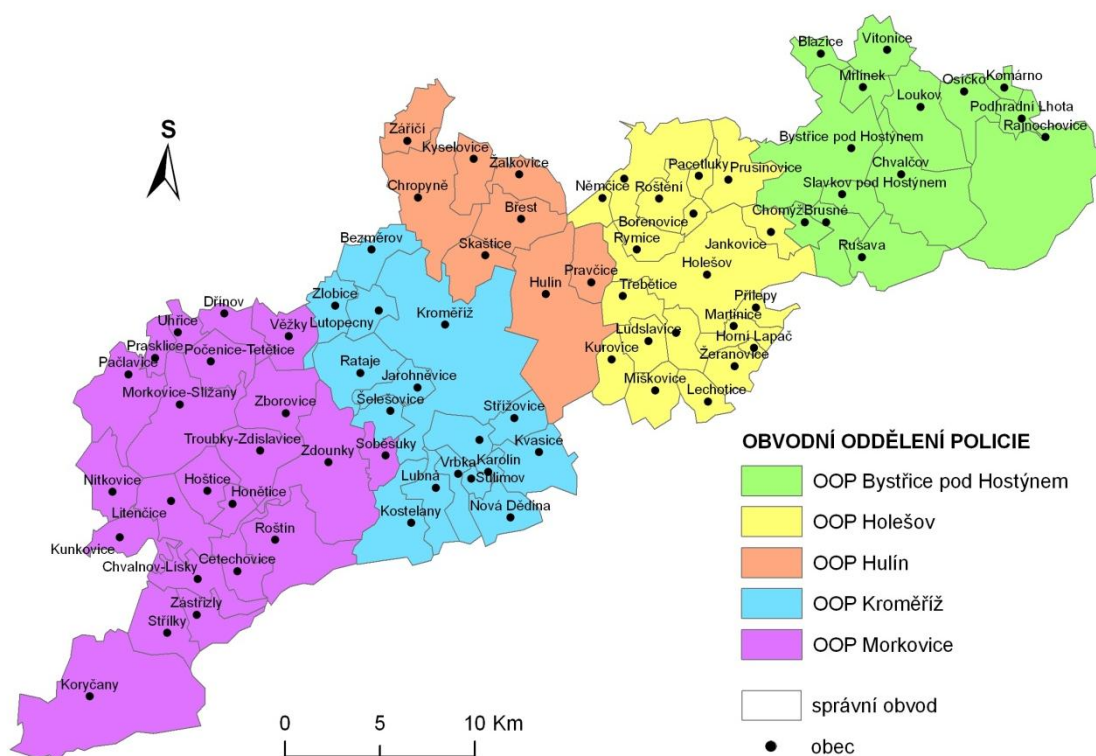
Na území okresu se nachází celkem 79 obcí, mezi nimiž je sedm měst. Největším z nich pak je město Kroměříž, které je přirozeným centrem okresu. Území okresu Kroměříž se dále člení na tři správní obvody obcí s rozšířenou působností, jejichž úřady sídlí v Bystřici pod Hostýnem, v Holešově a v Kroměříži (ČSÚ, © 2016).

6.1 Policie České republiky a Územní odbor Kroměříž

Ochranu obyvatelstva a jejich majetku, dohled nad dodržováním veřejného pořádku, prevenci kriminality a další úkoly v oblasti vnitřní bezpečnosti na území okresu zabezpečuje Policie České republiky, jejíž činnost je zde řízena Územním odborem Kroměříž, který je přímo podřízen Krajskému ředitelství policie Zlínského kraje (Policie ČR, © 2016a). Za územní odbor je v policejní terminologii vedle zmíněné instituce označováno také území okresu, čehož bude využíváno i pro potřeby této práce.

Nízký počet obyvatel a malá velikost územního odboru pak ovlivňují počet policistů, kterých sem k 1. lednu 2014 bylo zařazeno celkem 155, což představuje přibližně 13 % všech policistů ve Zlínském kraji (Interní zdroje Policie ČR).

Obr. 1. Organizační členění Územního odboru Kroměříž.

Zdroj: © ArcČR, ARCDATA PRAHA, ZÚ, ČSÚ, 2014; PČR, 2016; vlastní zpracování.

Územní odbor Kroměříž se člení na obvodní oddělení Policie České republiky, jejichž území jsou odvozena od katastrálních území všech 79 obcí, které se na Kroměřížsku nacházejí. Obvodním oddělením policie jsou označována jak území vymezená katastry místně příslušných obcí, tak také policejní útvary, které na těchto územích působí. Územní odbor Kroměříž je tedy tvořen OOP Bystřice pod Hostýnem, OOP Holešov, OOP Hulín, OOP Kroměříž a OOP Morkovice (Policie ČR, © 2015a). Organizační členění Územního odboru Kroměříž a místní příslušnost jednotlivých obcí je znázorněno na výše uvedeném obrázku.

Tab. 3. Souhrn vybraných ukazatelů za jednotlivá OOP ÚO Kroměříž (2015).

Území	Počet obcí	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)	Hustota zalidnění
OOP Bystřice pod Hostýnem	14	15 629	163,99	95,30
OOP Holešov	19	21 374	132,6	161,19
OOP Hulín	8	15 837	98,00	161,60
OOP Kroměříž	16	37 601	151,47	248,25
OOP Morkovice	22	16 027	249,50	64,24
ÚO Kroměříž	79	106 468	795,56	133,83

Zdroj: ČSÚ, © 2016a; Policie ČR, © 2015a.

Z územního hlediska je největším obvodním oddělením Územního odboru Kroměříž OOP Morkovice, které zabírá téměř třetinu rozlohy okresu. Naopak nejmenší plochu zabírají katastrální území obcí spadajících do OOP Hulín. Podle počtu obyvatel pak je největší Obvodní oddělení policie Kroměříž, kde je k trvalému pobytu hlášeno přes 35 % všech občanů okresu. Toto obvodní oddělení je zároveň nejhustěji zalidněným územím okresu: Na jednom kilometru čtverečním zde žije 248 obyvatel, což dvakrát překračuje průměrnou hustotu zalidnění v okrese.

6.2 Analýza kriminality v ÚO Kroměříž

Za účelem vyhodnocení bezpečnostní situace v Územním odboru Kroměříž byla autorem práce provedena komplexní analýza kriminality. Na následujících stranách jsou proto vyhodnoceny ukazatele o stavu, struktuře, objasňenosti a dynamice kriminality.

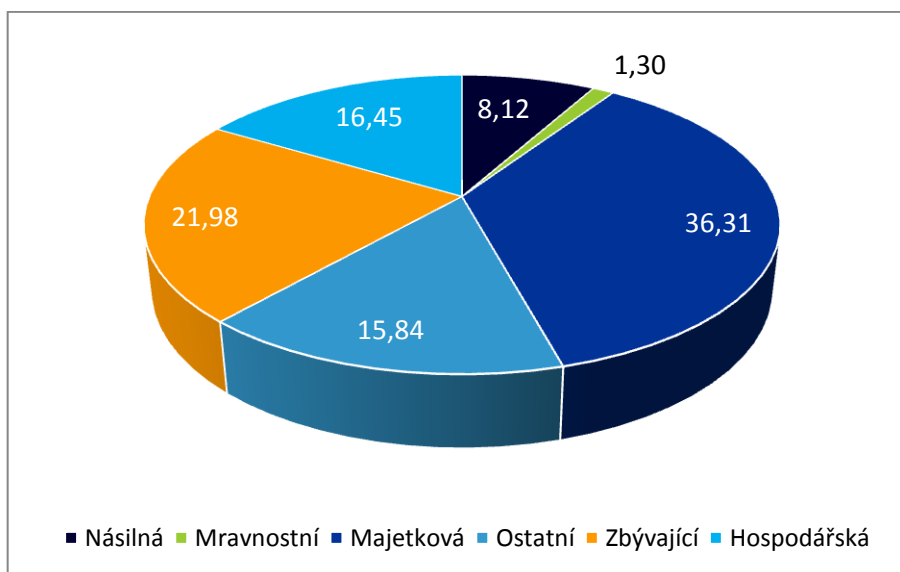
6.2.1 Stav kriminality

Tab. 4. Stav kriminality v ČR, ZLK a ÚO Kroměříž (2015).

Druh kriminality	ČR - počet	ZLK - počet	ZLK - podíl na ČR (%)	ÚO KM - počet	ÚO KM - podíl na ZLK (%)
Násilná	15 669	617	3,94	119	19,29
Mravnostní	2 256	80	3,55	19	23,75
Majetková	139 092	3 452	2,48	532	15,41
- krádeže prosté	84 793	1 822	2,15	240	13,17
- krádeže vloupáním	34 476	1 075	3,12	196	18,23
Ostatní	27 340	933	3,41	232	24,87
Obecná kriminalita	184 357	5 082	2,76	902	17,75
Zbývající	32 646	1 700	5,21	322	18,94
Hospodářská	30 616	1 182	3,86	241	20,39
Celková kriminalita	247 619	7 964	3,22	1 465	18,40

Zdroj: Policie ČR, 2016.

V roce 2015 bylo v Územním odboru Kroměříž zaregistrováno 1 465 trestných činů, což představovalo asi 18 % celkové kriminality zjištěné za stejné období na území celého Zlínského kraje. Analýzou stavu kriminality byl zjištěn poměrně nízký podíl ÚO Kroměříž na celkové kriminalitě České republiky. Absolutní počet trestných činů zjištěných zde v roce 2015 představoval asi 0,6 % celkové kriminality spáchané ve stejném období v celé zemi. Podobně nízká hodnota byla zaznamenána také v případě krajského podílu kriminality; trestné činy zjištěné na území Zlínského kraje představovaly 3,2 % celkové kriminality spáchané v České republice. Region se tak řadí k nejbezpečnějším územím republiky.

Obr. 2. Struktura kriminality v ÚO Kroměříž (2015).

Zdroj: Policie ČR, 2016.

V roce 2015 byly v Územním odboru Kroměříž nejčastěji páčány majetkové trestné činy, které představovaly více než 36 % celkové kriminality. Naopak nejméně zde v daném období byla páčána kriminalita mravnostní. Trestné činy tohoto druhu kriminality tak tvořily jen přibližně 1 % celkové kriminality. Struktura kriminality zjištěná v ÚO Kroměříž tak koresponduje s teoretickými poznatky.

6.2.2 Objasněnost kriminality

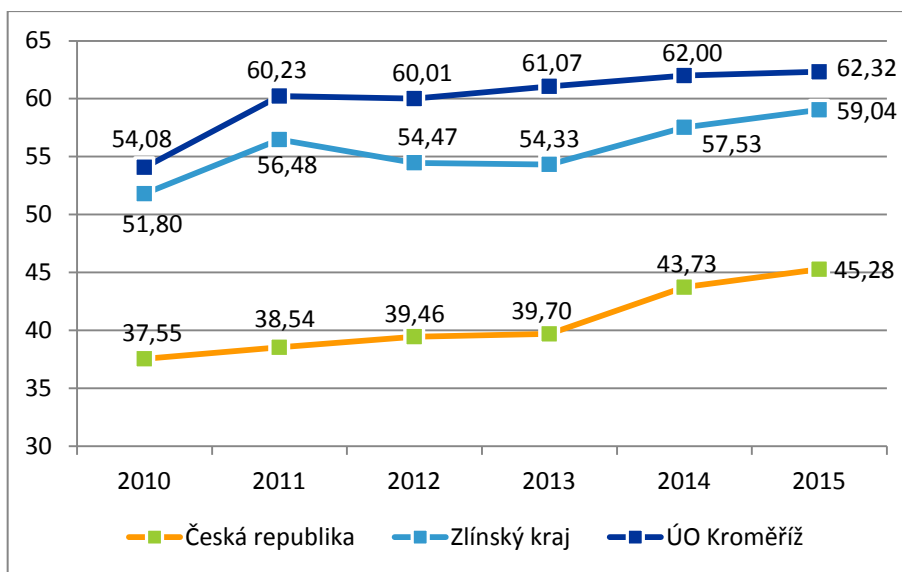
Tab. 5. Míra objasněnosti kriminality v ČR, ZLK a ÚO Kroměříž v % (2015).

Druh kriminality	Česká republika	Zlínský kraj	ÚO Kroměříž
Násilná	70,52	75,36	74,79
Mravnostní	72,61	76,25	78,95
Majetková	23,34	34,99	35,71
- krádeže prosté	22,60	22,88	16,38
- krádeže vloupáním	22,49	13,50	13,38
Ostatní	76,76	74,81	81,90
Obecná kriminalita	35,89	47,86	53,66
Zbývající	89,25	90,71	87,58
Hospodářská	55,08	61,59	61,00
Celková kriminalita	45,28	59,04	62,32

Zdroj: Policie ČR, 2016.

V ÚO Kroměříž bylo v roce 2015 objasněno více než 62 % zjištěných trestných činů. Úspěšnost objasňování celkové kriminality tak o tři procentní body překročila průměr objasněnosti celkové kriminality ve Zlínském kraji. Zároveň výrazně převyšuje průměrnou

objasněnost kriminality v České republice, která ve stejném roce byla o více než 17 % nižší. Nejvyšší úspěšnost objasněnosti byla v ÚO Kroměříž vedle zbývajících a ostatních trestných činů zaznamenána především u násilné a mravnostní kriminality. Naopak nejmenší úspěšnost byla vykázána u majetkových trestných činů, u nichž míra objasněnosti dosáhla hodnoty pouze necelých 36 %, čímž byly rovněž potvrzeny teoretické předpoklady.

Obr. 3. Vývoj míry objasněnosti kriminality v % (2010 – 2015).

Zdroj: Policie ČR, 2016.

Míra objasněnosti celkové kriminality dlouhodobě převyšuje průměrnou objasněnost ve Zlínském kraji a výrazně pak i republikový průměr. Mezi lety 2010 – 2015 se úspěšnost objasňování kriminality zvýšila o více než osm procentních bodů, přičemž podobný trend byl zaznamenán také v případě průměrné objasněnosti kriminality ve Zlínském kraji a na území České republiky.

6.2.3 Intenzita kriminality

Na základě výsledku výpočtu indexu kriminality, jehož hodnota v roce 2015 dosáhla výše 137,60, lze Územní odbor Kroměříž zařadit mezi regiony s nízkými dopady kriminality na obyvatelstvo. Toto tvrzení lze doložit srovnáním hodnot indexů kriminality, které bylo za účelem komplexního vyhodnocení intenzity kriminality autorem práce zpracováno za celé území České republiky, a které je přílohou této práce.

Na základě zmíněné analýzy intenzity kriminality byl sestaven žebříček jedenasedmdesáti územních odborů Policie České republiky podle míry dopadů kriminality na jejich obyva-

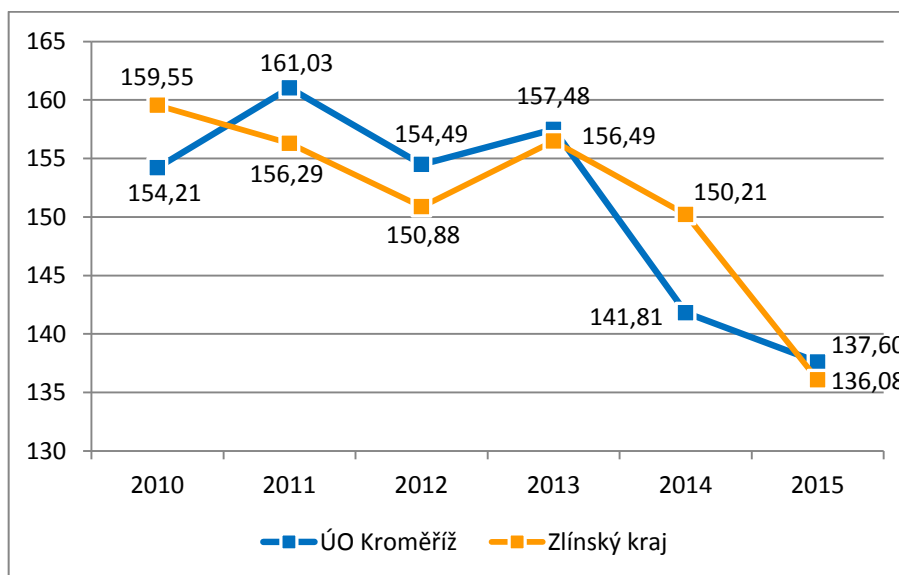
tele. Vůbec nejbezpečnějším územním odborem byl v roce 2015 Územní odbor Ústí nad Orlicí, kde index kriminality dosáhl hodnoty pouze 103,34. Naopak kriminalitou nejvíce zatíženým byl ÚO Most, kde ve sledovaném období hodnota indexu kriminality dosáhla 313,99. S necelými 138 trestnými činy evidovanými na deset tisíc obyvatel je ÚO Kroměříž 23. nejbezpečnějším územním odborem v České republice.

Tab. 6. Intenzita kriminality v územních odborech KŘP ZLK (2015).

Území	Počet TČ	Počet obyvatel	Index kriminality	Pořadí
ÚO Uherské Hradiště	1 790	142 989	123,70	1.
ÚO Kroměříž	1 465	106 468	137,60	3.
ÚO Vsetín	2 135	144 011	148,25	4.
ÚO Zlín	2 574	191 793	134,21	2.
Zlínský kraj	7 964	585 261	136,08	..

Zdroj: ČSÚ, © 2016a; Policie ČR, 2016.

Jak vyplývá z výše uvedené tabulky, v rámci Zlínského kraje je však druhým kriminalitou nejvíce zatíženým územím. Jediným méně bezpečným je pouze ÚO Vsetín, kde index kriminality přesáhl hodnotu 148. Naopak nejbezpečnějším byl v roce 2015 ÚO Uherské Hradiště, kde bylo na deset tisíc obyvatel registrováno o 14 méně, než v ÚO Kroměříž. Index kriminality zde v roce 2015 zároveň přesáhl průměr Zlínského kraje.

Obr. 4. Intenzita kriminality v ÚO KM a ZLK (2010 – 2015).

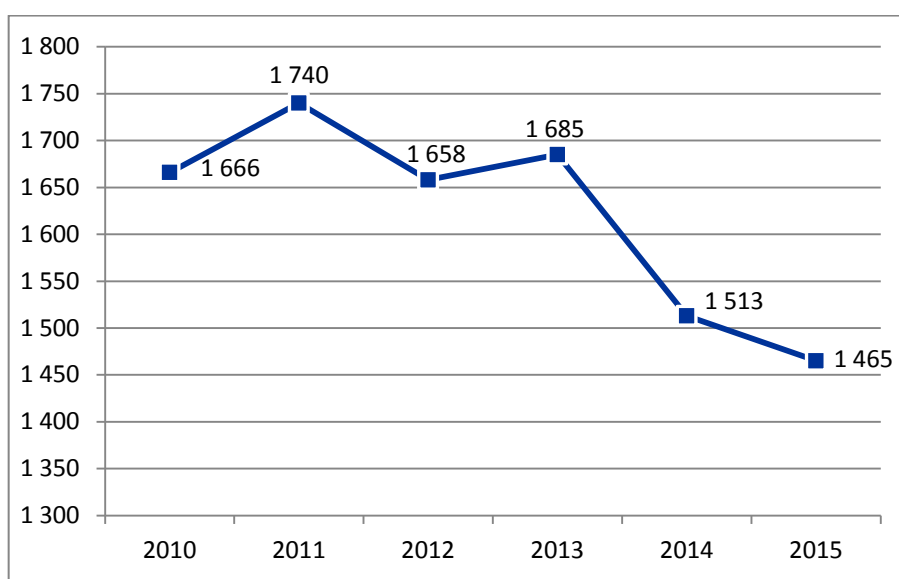
Zdroj: ČSÚ, © 2016a; Policie ČR, 2016.

Vyšší hodnoty indexu kriminality oproti průměru Zlínského kraje jsou v Územním odboru Kroměříž zaznamenávány dlouhodobě. Výjimkou byl pouze rok 2014, kdy zde na deset tisíc obyvatel připadlo o osm trestných činů méně, než tomu bylo průměrně v kraji.

V následujícím roce však znovu došlo k nárůstu intenzity kriminality, na rozdíl od předchozích let však rozdíl v jejích dopadech na obyvatelstvo však není tolik markantní.

Od roku 2013 navíc došlo k výraznému zlepšení bezpečnostní situace jak na území ÚO Kroměříž, tak v celém Zlínském kraji, což dokládá snížení hodnot téměř o dvacet trestných činů na deset tisíc obyvatel. Zlepšení bezpečnostní situace koresponduje s celkovým vývojem kriminality v České republice, která v posledních letech klesá, čehož si v současné době všimá i řada médií (viz Česká televize, © 2016; Paclíková, 2016).

6.2.4 Dynamika kriminality

Obr. 5. Dynamika kriminality v ÚO Kroměříž (2010 – 2015).

Zdroj: Policie ČR, 2016.

Zatímco v letech 2010 – 2013 byla v Územním odboru Kroměříž zaznamenána stagnace kriminality a bezpečnostní stav se zde výrazně neměnil, od roku 2014 došlo ke změně trendu kriminality, která výrazně poklesla. Absolutní stav kriminality se mezi lety 2013 – 2015 snížil o více než dvě stě trestných činů, což koresponduje s již zmíněným zlepšováním vnitřní bezpečnostní situace v České republice.

6.3 Analýza kriminality v OOP ÚO Kroměříž

Aby analýza kriminality v Územním odboru byla úplná, a aby byly plně identifikovány oblasti klíčové pro rozvoj území, byly vybrané ukazatele kriminality analyzovány rovněž za jednotlivá obvodní oddělení policie, do nichž je ÚO Kroměříž rozčleněn.

6.3.1 Stav a objasněnost kriminality

Tab. 7. Stav a objasněnost kriminality v OOP ÚO Kroměříž (2015).

Území	Zjištěné TČ	Objasněné TČ	Míra objasněnosti (%)	Podíl na ÚO KM (%)
OOP Bystřice pod Hostýnem	209	130	62,20	14,27
OOP Holešov	238	158	66,39	16,25
OOP Hulín	198	121	61,11	13,52
OOP Kroměříž	625	376	60,16	42,66
OOP Morkovice	195	128	65,64	13,31
ÚO Kroměříž	1 465	913	62,32	100,00

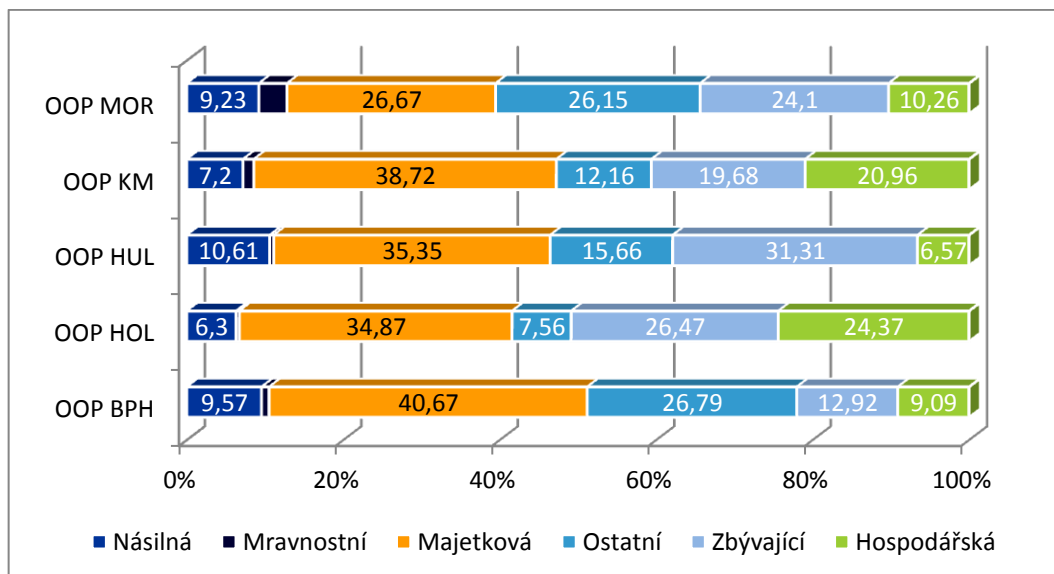
Zdroj: Policie ČR, 2016.

Na celkové kriminalitě Územního odboru Kroměříž se v roce 2015 největší měrou podílelo Obvodní oddělení policie Kroměříž, v němž bylo spácháno 43 % všech trestných činů zjištěných v tomto roce na území okresu Kroměříž. Naopak nejmenší podíl neslo OOP Morkovice, v němž bylo spácháno pouze 195 trestných činů, což je přibližně 13 % celkové kriminality v územním odboru. Podíl zbylých obvodních oddělení na celkové kriminalitě územního odboru je srovnatelný – pohybuje se kolem 15 % celkové kriminality.

Nejvyšší míry objasněnosti bylo ve sledovaném období dosaženo v OOP Holešov, kde bylo úspěšně objasněno více než 66 % zjištěných trestných činů, což je o čtyři procentní body výše, než kolik činí průměrná objasněnost kriminality v ÚO Kroměříž. Průměrná míra objasněnosti byla překonána také v OOP Morkovice, kde bylo objasněno přes 65 % trestných činů. Naopak nejmenší úspěšnost objasňování kriminality byla v roce 2015 zaznamenána v OOP Kroměříž, kde byla objasněnost pod okresním průměrem.

6.3.2 Struktura kriminality

Podíl jednotlivých druhů kriminality na její celkové skladbě v jednotlivých obvodních odděleních policie kopíroval strukturu kriminality Územního odboru Kroměříž. Nejčastěji evidovanými trestnými činy byly ve všech OOP trestné činy majetkové, naopak nejméně trestných činů spadalo do kategorie násilné a mravnostní kriminality. Problémové druhy kriminality jsou v jednotlivých obvodních odděleních identifikovány v následujícím grafu:

Obr. 6. Struktura kriminality v jednotlivých OOP ÚO Kroměříž (2015).

Zdroj: Policie ČR, 2016.

Majetkovou kriminalitou bylo v roce 2015 nejvíce zatíženo území OOP Bystřice pod Hostýnem, v němž tento druh kriminality tvořil téměř 41 % všech trestných činů. Významným problémem byla majetková kriminalita také v OOP Kroměříž, kde její podíl na celkové kriminalitě činil téměř 39 %. Naopak nejmenší zátěž představovala majetková kriminalita pro OOP Morkovice; majetkové trestné činy zde tvořily pouze necelých 27 % celkové kriminality.

Hospodářská kriminalita pak v rámci ÚO Kroměříž nejvíce zatěžovala Obvodní oddělení policie Hulín, kde její podíl na celkové kriminalitě činil 24 %, a dále OOP Kroměříž, kde se tyto trestné činy na celkové kriminalitě podílely z 21 %. U ostatních druhů kriminality páchané v jednotlivých obvodních odděleních policie ÚO Kroměříž nebyly zjištěny výraznější rozdíly. Jistým problémem v OOP Morkovice pak může být mravnostní kriminalita, která zde v rámci ÚO byla páchána nejčastěji, v OOP Hulín potom kriminalita násilná, která tvořila více než 10 % trestné činnosti zjištěné zde ve sledovaném období.

6.3.3 Intenzita kriminality

Jak je patrné z níže uvedené tabulky, nejvyšší dopady kriminality na obyvatelstvo byly v roce 2015 zaznamenány v OOP Kroměříž, kde index kriminality dosáhl hodnoty 166,22. Na deset tisíc obyvatel zde tak připadá o téměř 29 trestných činů více, než je tomu průměrně v celém Územním odboru Kroměříž.

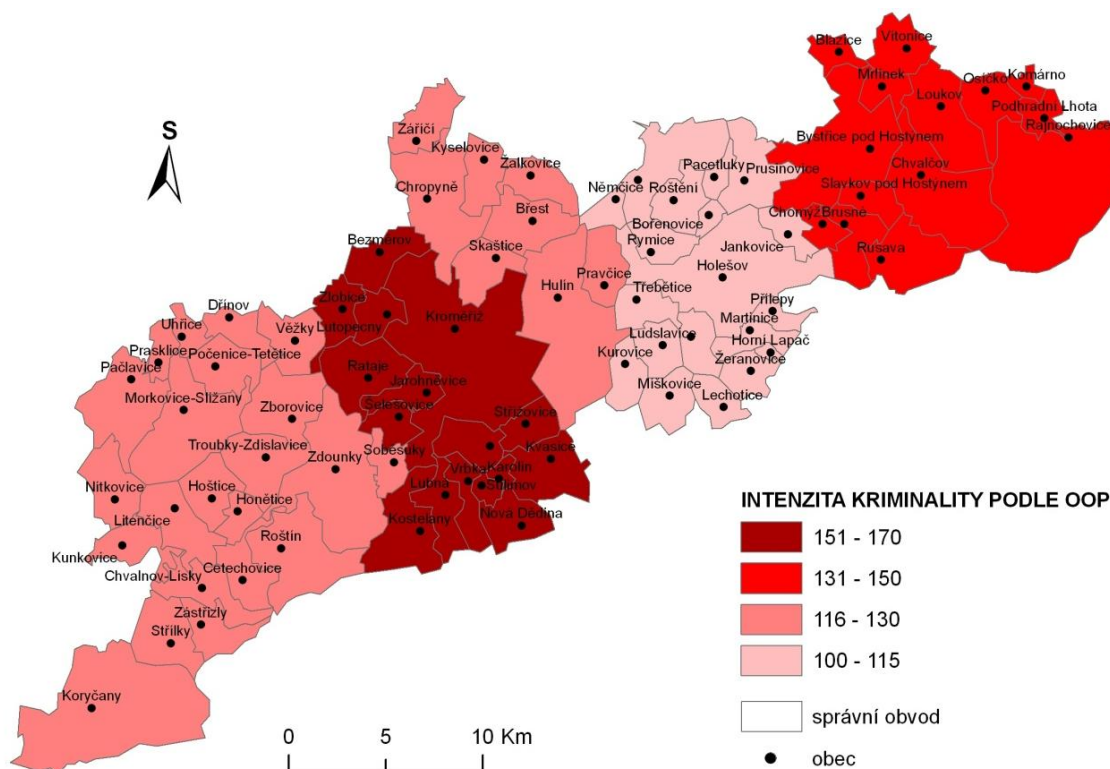
Tab. 8. Intenzita kriminality v jednotlivých OOP ÚO Kroměříž (2015).

Území	Počet TČ	Počet obyvatel	Index kriminality	Odchylka od průměru ÚO KM	Pořadí
OOP BPH	209	15 629	133,73	-3,87	4.
OOP Holešov	238	21 374	111,35	-26,25	1.
OOP Hulín	198	15 837	125,02	-12,58	3.
OOP Kroměříž	625	37 601	166,22	+28,62	5.
OOP Morkovice	195	16 027	121,67	-15,93	2.

Zdroj: ČSÚ, © 2016a; Policie ČR, 2016.

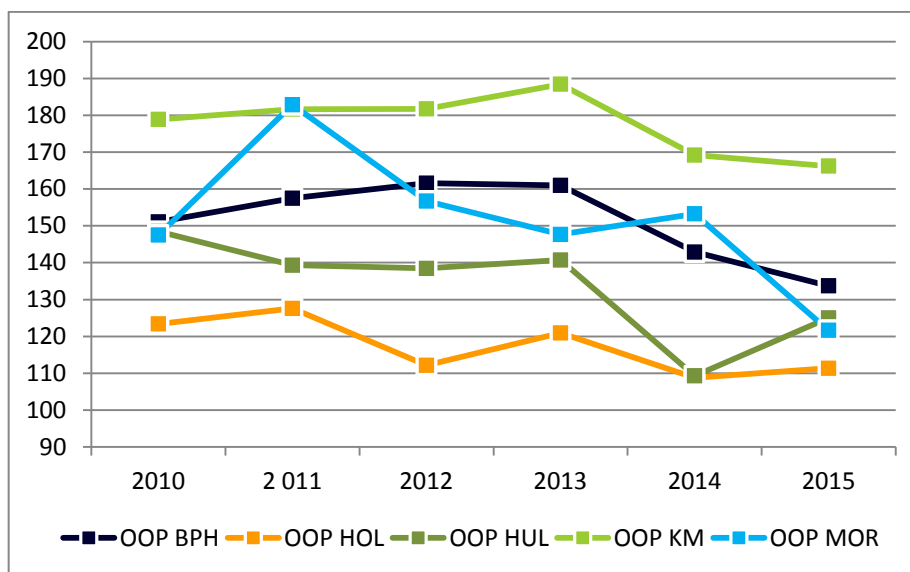
Naopak nejbezpečnějším obvodním oddělením bylo ve sledovaném období OOP Holešov, kde bylo na deset tisíc obyvatel registrováno jen 111 trestných činů. Hodnota indexu kriminality v tomto obvodním oddělení je oproti průměru ÚO Kroměříž zhruba o 27 trestných činů na deset tisíc obyvatel méně. Druhá nejnižší intenzita kriminality pak byla zaznamenána v OOP Morkovice, kde index kriminality v daném roce dosáhl hodnoty 121,67.

Míra dopadů kriminality na obyvatelstvo jednotlivých obvodních oddělení policie Územního odboru Kroměříž je znázorněna na následujícím obrázku:

Obr. 7. Intenzita kriminality podle obvodních oddělení policie ÚO Kroměříž (2015).

Zdroj: © ArcČR, ARCDATA PRAHA, ZÚ, ČSÚ, 2014; PČR, 2016; vlastní zpracování.

Obr. 8. Vývoj intenzity kriminality v OOP ÚO Kroměříž (2010 – 2015).

Zdroj: ČSÚ, © 2016a; Policie ČR, 2016.

Výrazně vyšší intenzita kriminality byla ve sledovaném období oproti zbylým obvodním oddělením policie zaznamenána v OOP Kroměříž, které tak v rámci Územního odboru Kroměříž dlouhodobě zůstává nejméně bezpečným. Přestože zde od roku 2013 došlo ke snížení intenzity kriminality, její dopady na obyvatelstvo zůstávají výrazně vyšší, než ve zbytku regionu. Naopak nejbezpečněji je v obcích místně příslušných do OOP Holešov, kde jsou hodnoty indexu kriminality výrazně nižší, než ve zbylých obvodních odděleních policie.

K nejméně výraznější změně v intenzitě kriminality pak došlo v OOP Morkovice, kde se index kriminality mezi lety 2011 – 2015 snížil o více než 60 trestných činů na deset tisíc obyvatel. Zatímco v celém ÚO Kroměříž je v posledních letech pozorováno snižování intenzity kriminality, hodnota indexu kriminality v OOP Hulín v roce 2015 oproti předchozímu roku vzrostla. Přesto je na celém území okresu v posledních letech pozorováno výrazné zlepšení bezpečnostní situace, což koresponduje s analyzovaným trendem kriminality.

6.4 Analýza vlivu kriminogenních faktorů

V teoretickém základu této práce byla zmíněna řada faktorů, jejichž existence může kriminalitu v území výrazně ovlivňovat. S cílem jejich identifikace pak byla autorem zpracována analýza klíčových demografických, socioekonomických a prostorových faktorů a jejich vlivu na míru kriminality v obvodních odděleních Policie České republiky. Vztah vybraných nezávislých proměnných, které jsou blíže charakterizovány v metodické části této

práce, a míry kriminality byl zkoumán výpočtem třech regresních modelů, odlišujících se od sebe výběrem nezávislých proměnných.

Data všech proměnných, vztahující se k jednotlivým obvodním oddělením, byla zpracována a souhrnně charakterizována s využitím deskriptivní statistiky. Podobně jako v případě nezávislých proměnných, také u proměnné závislé byly ze zpracovaných hodnot vypočteny základní statistické ukazatele, jejichž výsledky jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 9. Souhrnná statistika proměnných.

Proměnná	Průměrná hodnota	Směrodatná odchylka	Minimum	Maximum
INDEX	336,20	137,17	119,00	1 051,60
HUSTOTA	160,70	235,50	7,60	2 505,70
NEZAM EAO	10,90	3,77	3,00	25,10
PODIL VS	8,70	3,55	2,50	25,50
PODIL VERICI	13,70	8,84	3,30	52,90
PODIL CIZINCI	2,70	2,52	0,60	21,10
PODIL HUZ	19,60	87,19	0,00	1 238,00
PODIL MUZI 15-24	6,30	0,54	4,80	9,50

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ČSÚ (© 2014; © 2016a) a ProPolice (© 2014).

Na základě výpočtů již zmíněných regresních modelů, jejichž výsledky shrnuje tabulka na následující straně, pak byl stanoven vliv všech vybraných nezávislých proměnných na hodnoty indexu kriminality.

V prvním regresním modelu je zahrnuto šest proměnných, jimiž je vysvětlována více než polovina variance v datech, přičemž koeficienty každé z nich jsou statisticky významné na 1% hladině spolehlivosti. Očekávaný pozitivní vliv na míru kriminality tak lze na základě níže uvedených výsledků potvrdit v případě hustoty zalidnění (HUSTOTA), míry nezaměstnanosti (NEZAM EAO), podílu cizinců na celkové populaci (PODIL CIZINCI) a počtu hromadných ubytovacích zařízení (PODIL HUZ), neboť mezi uvedenými nezávislými proměnnými a mírou kriminality byl v tomto modelu prokázán kladný vztah.

Výsledky prvního regresního modelu zároveň potvrzují předpoklad o vztahu míry kriminality a podílu obyvatel hlásících se k víře (PODIL VERICI), mezi nimiž byl výpočty prokázán negativní vztah. Předpokládaný vliv na hodnoty indexu kriminality naopak nebyl potvrzen v případě podílu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel (PODIL VS), neboť výsledky prvního regresního modelu prokázaly, že mezi těmito proměnnými existuje kladný vztah.

Tab. 10. Výsledky výpočtů regresních modelů.

Proměnná	Model 1	Model 2	Model 3
HUSTOTA	0,222 ^{**} (0,000)	0,223 ^{**} (0,000)	0,224 ^{**} (0,000)
NEZAM EAO	0,271 ^{**} (0,004)	0,277 ^{**} (0,004)	0,266 ^{**} (0,005)
PODIL VS	0,329 ^{**} (0,005)	0,320 ^{**} (0,005)	0,295 ^{**} (0,005)
PODIL VERICI	-0,521 ^{**} (0,001)	-0,513 ^{**} (0,002)	-0,482 ^{**} (0,002)
PODIL CIZINCI	0,185 ^{**} (0,005)	0,188 ^{**} (0,005)	0,139 ^{**} (0,006)
PODIL HUZ	0,121 ^{**} (0,000)	0,120 ^{**} (0,000)	0,146 ^{**} (0,000)
PODIL MUZI 15-24		-0,023 (0,028)	
SZ			-0,046 (0,052)
JZ			-0,105 [*] (0,043)
SV			-0,169 ^{**} (0,042)
JV			-0,105 [*] (0,058)
SM			-0,123 [*] (0,060)
MSK			-0,006 (0,061)
Adjustované R ²	0,535	0,534	0,551

* hodnoty statisticky významné na 5% hladině spolehlivosti

** hodnoty statisticky významné na 1% hladině spolehlivosti

Zdroj: Vlastní zpracování a výpočty.

Ve druhém regresním modelu byla k původním šesti nezávislým proměnným přidána proměnná podílu mužů ve věku 15 – 24 let na celkové populaci (PODIL MUZI). Vztah mezi touto proměnnou a mírou kriminality v území se však nepodařilo jednoznačně prokázat, neboť výsledky v tomto případě nejsou statisticky významné. Původní proměnné statisticky významné zůstaly, a to na 1% hladině spolehlivosti, což potvrzuje předchozí závěry.

Posledním regresním modelem, kterým se autor této práce zabýval, je model rozšířený o šest prostorových dummy proměnných, které odpovídají příslušnosti OOP k regionům soudržnosti. Na základě výsledků provedených výpočtů bylo zjištěno, že statisticky významnou proměnnou na 1% hladině spolehlivosti je region soudržnosti Severovýchod (SV). Lze tedy tvrdit, že příslušnost obvodního oddělení k tomuto regionu soudržnosti vý-

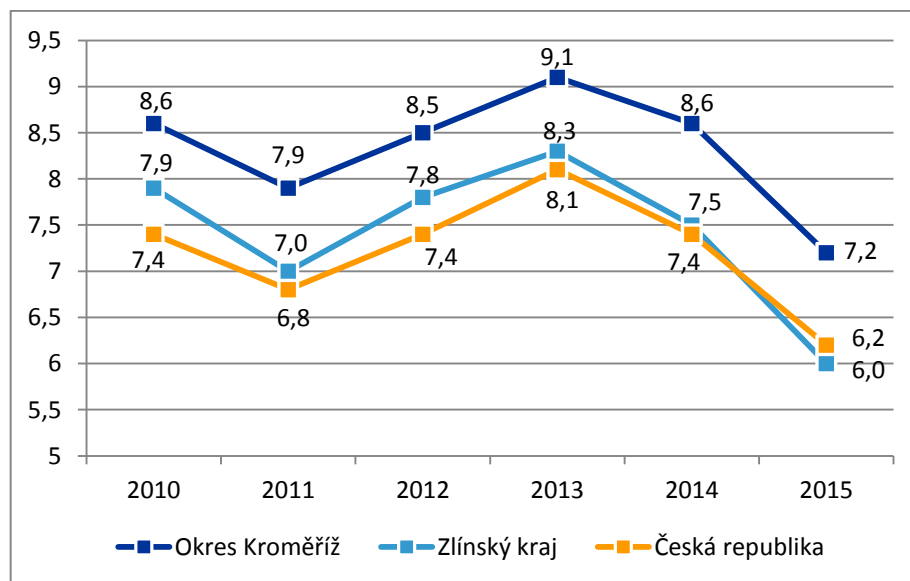
znamně snižuje intenzitu kriminality. Na 5% hladině významnosti jsou potom statisticky významnými proměnnými regiony soudržnosti Jihozápad (JZ), Jihovýchod (JV) a Střední Morava (SM). Výsledky výpočtů pro zbývající prostorové proměnné nejsou statisticky významné. Také ve třetím regresním modelu byly potvrzeny závěry předchozích regresních modelů, neboť původní demografické a socioekonomické proměnné zůstaly statisticky významné na 1% hladině spolehlivosti.

6.5 Diskuse výsledků s důrazem na podmínky okresu Kroměříž

Provedením výpočtů regresních modelů byla identifikována řada faktorů, které v OOP v České republice souvisí s intenzitou kriminality. Některé z nich pak mohou mít výrazný vliv také na kriminalitu páchanou na území okresu Kroměříž. V těchto podmínkách klíčové kriminogenní faktory jsou diskutovány v následující části práce.

6.5.1 Nezaměstnanost

Výsledky regresních modelů prokázaly, že mezi mírou kriminality a podílem nezaměstnaných ekonomicky aktivních obyvatel existuje přímý vztah, což se odlišuje od nejednoznačných východisek odborné literatury (viz Buonanno a Montolio, 2008; Jongmook, 2008). Na základě skutečnosti, že v obvodních odděleních policie s vyšší mírou nezaměstnanosti byla zaznamenána také vyšší míra kriminality, však lze potvrdit předpoklady o pozitivním vlivu nezaměstnanosti na intenzitu kriminality (viz Kalínek, 2014, s. 69).

Obr. 9. Podíl nezaměstnaných osob v % v letech 2010 – 2015.

Zdroj: ČSÚ, © 2016a.

Jak vyplývá z výše uvedeného grafu, nezaměstnanost na území okresu Kroměříž představuje klíčovou rozvojovou bariéru. Podíl nezaměstnaných ekonomicky aktivních obyvatel zde totiž dlouhodobě a výrazně převyšuje nejen průměrnou nezaměstnanost ve Zlínském kraji, ale také průměrnou nezaměstnanost v České republice.

Ztráta zaměstnání, nebo trvající neúspěšnost při jeho hledání zpravidla vede k nedostatku finančních prostředků, což může u obyvatel okresu vést k neschopnosti dostát svým závazkům. Nezaměstnanost pak může být spouštěčem frustrace, alkoholismu nebo gamblerství, které jsou průvodními jevy kriminality, a které mohou obyvatele k páčání kriminality podněcovat (viz Kalínek, 2014, s. 69). V podmínkách okresu Kroměříž tak nezaměstnanost mohla ovlivňovat především majetkovou kriminalitu, a to zejména v odlehlejších částech jeho území, např. v OOP Bystřice pod Hostýnem nebo OOP Morkovice.

6.5.2 Hustota zalidnění

Předpoklad pozitivního vlivu pak byl regresními modely potvrzen také v případě proměnné vyjadřující hustotu zalidnění sledovaného území: V těch obvodních odděleních policie, kde byla hustota zalidnění vyšší, byla totiž zaznamenána také intenzivnější kriminalita. Kladný vztah mezi oběma proměnnými tak potvrzuje, že aglomerační výhody urbanizovaných území jsou spojeny s aglomeračními nevýhodami, mezi které lze zařadit i vyšší míru kriminality (Kalínek, 2015), a že hustěji zalidněné oblasti přinášejí příznivější podmínky pro páčání kriminality.

Přestože se na území okresu nenachází žádná velká aglomerace, hustota zalidnění zde rovněž mohla kriminalitu výrazně ovlivňovat. Jak vyplynulo z již diskutované analýzy kriminality, téměř polovina všech trestných činů byla spáchána v OOP Kroměříž, které je, vzhledem k přítomnosti města Kroměříže, nejzalidněnější oblastí okresu. Že hustota zalidnění zde v případě kriminality hraje významnou roli, dokládá také analýza objasněnosti kriminality, která v uvedeném OOP byla z celého okresu nejnižší, což koresponduje s teoretickými předpoklady.

Tab. 11. Hustota zalidnění a intenzita kriminality v okrese Kroměříž (2010 – 2015).

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Hustota osídlení	135,79	135,82	134,89	134,48	134,10	133,82
Index kriminality	154,21	161,03	154,49	157,48	141,81	137,60

Zdroj: ČSÚ, © 2016a; Policie ČR, 2016.

Hustota zalidnění okresu Kroměříž v posledních letech pozvolna klesá, přičemž podobný trend je zde zaznamenán také v případě intenzity kriminality. I tato skutečnost tak může být dokladem kladného vztahu mezi oběma proměnnými, jež byl prokázán regresními modely.

6.5.3 Cestovní ruch a turistická atraktivita

Pozitivní vztah byl regresními modely prokázán také v případě proměnné vyjadřující turistickou atraktivitu území. V těch obvodních odděleních Policie České republiky, ve kterých se nacházely turisticky vyhledávané cíle, byla zároveň zaznamenána vyšší intenzita kriminality. To je determinováno zejména značnou koncentrací osob, která v cílových oblastech cestovního ruchu narůstá, a pachatelům kriminality zaručuje vyšší anonymitu. Výsledky regresních modelů tak jsou v souladu s teoretickými předpoklady (viz Akçomak a Weel, 2012; Kalinec, 2015).

Cestovní ruch může být výrazným kriminogenním faktorem také v podmínkách okresu Kroměříž, neboť na jeho území se nachází vyhledávané turistické cíle, jejichž význam výrazně překračuje hranice regionu (Kalinec, 2014, s. 69). Turistickou atraktivitu okresu dokládá také rostoucí návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení, kterou lze pozorovat v níže uvedené tabulce:

Tab. 12. Cestovní ruch na území okresu Kroměříž (2010 – 2014).

	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvatel	108 036	108 055	107 320	106 995	106 692
Počet hostů HUZ v okrese	50 843	58 374	58 882	60 314	59 561
Návštěvnost na 1 000 obyvatel okresu	471	540	549	564	558

Zdroj: ČSÚ, © 2016a.

Cestovní ruch pak mohl být kriminogenním faktorem zejména ve městě Kroměříž, které je turisticky značně vyhledávaným cílem, vzhledem ke skutečnosti, že místní zámek a zahrady jsou součástí světového dědictví UNESCO, a také vzhledem k velkému množství hojně navštěvovaných kulturních akcí, mezi nimiž lze zmínit například Mezinárodní festival vojenských hudeb, Krajské dožínky Zlínského kraje či akce konané na výstavišti Floria Kroměříž (Východní Morava, © 2016).

Významným místem jsou také Hostýnské vrchy, které jsou kromě návštěv poutního chrámu na Svatém Hostýně turisty značně vyhledávány také za účelem rekreace a provozování sportovních aktivit. Koncentrace turistů, a tedy i možnost vyšší intenzity

kriminality, se pak na území okresu Kroměříž týká také pohoří Chřibů (OOP Kroměříž a OOP Morkovice) nebo moderního koupaliště v Chropyni. Z hlediska majetkové kriminality pak významnou roli hrají rekreační a chatové oblasti v obcích Rajnochovice a Rusava (Kalinec, 2014, s. 69; Zlínský kraj, © 2012).

6.5.4 Prostorové kriminogenní faktory

Z prostorového hlediska lze v případě České republiky na základě výsledků regresních modelů identifikovat tři regiony soudržnosti s výrazně vyšší intenzitou kriminality v území. Mezi tyto patří Praha a Střední Čechy, Severozápad a Moravskoslezsko. Příslušnost obvodního oddělení ke zbylým regionům soudržnosti se pak promítá v nižší míře kriminality. Zjištěné poznatky tak zapadají do obrazu dvou typů území – klíčových aglomerací jako hlavních růstových oblastí České republiky, a strukturálně postižených regionů, v nichž se koncentrují rozvojové problémy (Kalinec, 2015). Přestože okres Kroměříž spadá do regionu soudržnosti Střední Morava, i v tomto prostoru lze identifikovat několik faktorů, které by mohly mít vliv na tamní intenzitu kriminality.

Jedním z takových kriminogenních faktorů může být *přítomnost významných dopravních tras*, které územím okresu procházejí, a které souvisí s větší migrací osob. Tyto trasy mohou zjednodušovat anonymitu pachatelů i dostupnost rizikových lokalit, zároveň mohou ovlivňovat kriminalitu v dopravě (Zlínský kraj, © 2012). Mezi zmíněné významné dopravní tahy se na území okresu řadí především dálnice D1 a D55 spojující okres s Brnem, Přerovem a Zlínem, nebo silnice I/50, která spojuje okres se Slovenskou republikou (ŘSD, © 2016).

Dalším z prostorových faktorů kriminality mohou být také *sociálně vyloučené lokality*, v nichž jsou koncentrováni sociálně slabí, nezaměstnaní nebo nepřizpůsobiví občané. Přestože nejsou velké, lze za takové lokality označit např. některé bytové domy na velkých sídlištích v Kroměříži nebo soukromou ubytovnu v Bystřici pod Hostýnem. Vedle skutečnosti, že obyvatelé sociálně vyloučených lokalit mohou být původci kriminality, je však reálné rovněž riziko, že se sami stanou její obětí, a to kvůli společenským konfliktům (MAFRA, © 2013; Zlínský kraj, © 2012).

7 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Na celkové kriminalitě spáchané ve Zlínském kraji se Územní odbor Kroměříž, jak je v policejní terminologii označováno území stejnojmenného okresu, podílí jen velmi malou měrou, podobně jako tomu je v případě jeho podílu na celkové kriminalitě České republiky. Naopak objasněnost kriminality zde, i přes poměrně nízký počet policistů, dlouhodobě převyšuje krajský i republikový průměr. Z hlediska dopadů kriminality na obyvatelstvo je 23. nejbezpečnějším územním odborem v zemi, v rámci Zlínského kraje však druhým kriminalitou nejvíce zatíženým.

Poukázaly na to závěry komplexní analýzy kriminality, která byla v tomto územním odboru a všech do něj náležících obvodních oddělení Policie České republiky autorem provedena, a která tak pomohla odhalit skutečnosti bránící zlepšování bezpečnostní situace. Klíčovým problémem je především majetková kriminalita, která tvoří více než 36 % celkové kriminality v okrese, a která nejvýrazněji zatěžuje OOP Bystřice pod Hostýnem a OOP Kroměříž. Hodnoty indexu kriminality zde dlouhodobě převyšují okresní průměr; trestné činy zjištěné v OOP Kroměříž navíc tvoří téměř polovinu celkové kriminality okresu, zároveň je zde vykazována vůbec nejnižší objasněnost. Zmíněná obvodní oddělení tak lze považovat za území, v nichž dochází ke koncentraci rozvojových problémů.

Vůbec nejbezpečnějším obvodním oddělením na území okresu pak bylo OOP Holešov, kde intenzita kriminality byla oproti okresnímu průměru výrazně nižší, a v němž bylo na deset tisíc obyvatel registrováno o 55 trestných činů méně, než v problémovém OOP Kroměříž. Analýzou kriminality tak byla odhalena značná nerovnoměrnost vnitřní bezpečnostní situace v územním odboru.

Na základě analýzy kriminogenních faktorů byly identifikovány klíčové jevy, které míru kriminality v okrese mohou ovlivňovat. Významnou roli zde hraje především nezaměstnanost, která na území okresu dlouhodobě převyšuje krajský i republikový průměr, a jejíž průvodní jevy mohou ovlivňovat rozhodování o páchání kriminality. Intenzita kriminality pak dále souvisí s hustotou zalidnění, a také atraktivitou z hlediska cestovního ruchu, které jsou spojeny s vyšší koncentrací obyvatelstva a lepšími možnostmi pro páchání především majetkových trestných činů. Tyto faktory souvisí především s trestnou činností v OOP Kroměříž a OOP Bystřice pod Hostýnem, které jsou v rámci územního odboru kriminalitou nejvíce zatíženy. Intenzitu kriminality pak může ovlivňovat rovněž existence menších sociálně vyloučených lokalit na území problémových obvodních oddělení.

7.1 SWOT analýza

Tab. 13. SWOT analýza.

S	Silné stránky
S 01	Vysoká bezpečnost obyvatel plynoucí z příslušnosti okresu ke Zlínskému kraji a regionu soudržnosti Střední Morava
S 02	Nízké dopady kriminality na obyvatelstvo ve srovnání s ostatními územními odbory Policie České republiky
S 03	Nízký podíl kriminality na celkové trestné činnosti v kraji
S 04	Zlepšující se vnitřní bezpečnostní situace a klesající trend kriminality
S 05	Nadprůměrná úspěšnost objasňování kriminality
S 06	Absence rozsáhlých aglomerací a sociálně vyloučených lokalit jako faktorů ovlivňujících míru kriminality

W	Slabé stránky
W 01	Nízký počet policistů ve služebním poměru
W 02	Druhý nejméně bezpečný územní odbor ve Zlínském kraji (index kriminality překračuje průměrnou hodnotu regionu)
W 03	Vnitřně nevyvážená bezpečnostní situace (existence značných rozdílů mezi intenzitou kriminality v jednotlivých OOP)
W 04	Vysoká nezaměstnanost, atraktivita z hlediska cestovního ruchu a hustota zalidnění jako klíčové kriminogenní faktory
W 05	Majetková kriminalita jako klíčový problém okresu a OOP Bystřice pod Hostýnem a OOP Kroměříž jako hlavní problémové oblasti
W 06	Absence koncepčního přístupu ke specifickým problémům okresu

O	Příležitosti
O 01	Využití mechanických a situačních nástrojů za účelem eliminace příležitostí pro páchaní majetkové kriminality v rizikových oblastech
O 02	Eliminace rozdílů v intenzitě kriminality v rámci okresu
O 03	Provázaná prevence kriminality, vč. zapojení obcí, spolupráce s neziskovým sektorem a komunikace s občany s cílem posílení důvěry ve veřejnou správu
O 04	Dostatečné využívání dotačních titulů z prostředků státního rozpočtu a ze Strukturálních a investičních fondů Evropské unie
O 05	Zpracování strategického dokumentu a koncepční přístup k řešení kriminality
O 06	Navýšení počtu policistů a zvýšení akceschopnosti Policie České republiky

T	Hrozby
T 01	Zhoršování bezpečnostní situace plynoucí z nedostatku policistů
T 02	Prohlubování rozdílů v intenzitě kriminality mezi jednotlivými OOP a zhoršování bezpečnostní situace ve srovnání s ostatními okresy Zlínského kraje
T 03	Posilování vlivu kriminogenních faktorů (především zvyšování nezaměstnanosti a turistické atraktivnosti) a růst kriminality
T 04	Nedostatečné finanční prostředky na realizaci navržených projektů a opatření
T 05	Neochota místních samospráv spolupracovat na prevenci kriminality, nedostatečné využití vlastních možností a byrokratická složitost
T 06	Nerealistická očekávání účinnosti realizovaných projektů

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výsledků analytické části.

8 STRATEGIE SNIŽOVÁNÍ KRIMINALITY

Závěry provedené komplexní analýzy kriminality, a také vyhodnocení klíčových faktorů, jenž na území okresu Kroměříž mohou kriminalitu významně ovlivňovat, vedly k identifikaci problémů, které by v budoucnu mohly bránit v rozvoji tamních obcí. Ve snaze tyto problémy efektivně řešit je v návrhové části práce představena Strategie snižování kriminality, která se opírá o výsledky analytické části, a jejíž součástí jsou návrhy konkrétních opatření. Realizace navržených opatření povede ke zlepšení bezpečnostní situace na území okresu a ke snížení významu kriminality jako bariéry jeho rozvoje.

8.1 Strategická vize

Území okresu Kroměříž je bezpečným regionem s nízkými dopady kriminality na obyvatelstvo i návštěvníky, kteří jej vyhledávají. Vysoká akceschopnost policie a fungující systém prevence zde vedou k efektivní kontrole kriminality a maximální eliminaci příležitostí k jejímu páchání.

Naplněním strategické vize bude území okresu Kroměříž územím s nízkou intenzitou kriminality. Hodnoty indexu kriminality zde ve srovnání s ostatními okresy České republiky budou výrazně nižší, k výraznému zlepšení pak dojde také ve srovnání s územím Zlínského kraje. V obcích okresu bude snížena zejména majetková kriminalita, která zde představuje značný problém, a díky spolupráci Policie České republiky, místních samospráv a neziskových organizací budou eliminovány příležitosti k jejímu páchání a jevy, které kriminalitu provázejí, a které plynou ze značné nezaměstnanosti, turistické atraktivita a koncentrace obyvatelstva, tedy pro okres klíčových kriminogenních faktorů.

8.2 Strategické cíle

Optimálního bezpečnostního stavu, který je charakterizován výše uvedenou vizí, bude na území okresu dosaženo prostřednictvím třech dlouhodobých strategických cílů, které stanovují:

- Snížit míru majetkové kriminality na území okresu
- Provázaným systémem prevence eliminovat vlivy kriminogenních faktorů
- Zvýšit akceschopnost policie na území okresu

8.3 Priority a opatření strategických cílů

Pro každý z výše uvedených strategických cílů byly definovány priority, jejichž splnění je nezbytné pro dosažení stanovených cílů. V rámci jednotlivých priorit pak byla navržena realizace konkrétních opatření, která povedou ke snižování kriminality na území okresu.

8.3.1 První strategický cíl

SC 1	Snížit míru majetkové kriminality na území okresu
-------------	---

Největší bezpečnostní problém z hlediska kriminality na území okresu představují majetkové trestné činy, které zde tvoří třetinu veškeré kriminality a významně tak zatěžují obyvatelstvo. Za účelem dosažení prvního strategického cíle proto budou realizovány aktivity vedoucí k efektivnější kontrole a odhalování majetkové kriminality, znesnadnění jejího páchání a k minimalizaci následků, které tento druh kriminality způsobuje. V rámci tohoto strategického cíle tak byly definovány níže uvedené priority:

Priorita P.1 Implementace mechanických bariér majetkové kriminality

Navržená opatření:

- Budování, modernizace a rozšiřování kamerových systémů v rizikových lokalitách
- Rozšiřování a instalace mechanických bezpečnostních prvků (stojany na kola, oplocení, mříže, závory)
- Budování a rozšiřování veřejného osvětlení v rizikových lokalitách měst a obcí (osvětlování temných zákoutí, postranních ulic, podchodů nebo velkých parkovišť)
- Podpora zřizování elektronické ochrany objektů (systémy vstupu do bytových domů, výjezdová zařízení apod.)

Priorita P.2 Posílení činností policie cílených na odhalování majetkové kriminality

Navržená opatření:

- Intenzivní hlídková a pochůzková činnost Služby pořádkové policie v místech s vysokou koncentrací obyvatelstva (centra větších obcí, obchodní centra, turisticky zajímavé lokality)
- Zapojení oddělení služební hipologie do hlídkové činnosti v hůře dostupných a turisticky vyhledávaných lokalitách (Hostýnské vrchy, historické centrum města Kroměříže) a mimo sezónu i v chatových koloniích v rekreačních oblastech

- Koordinace vnější služby Policie České republiky a městských policíí obcí okresu
- Pořízení mobilních kamerových systémů pro obvodní oddělení policie

Priorita P.3 **Zvýšení informovanosti veřejnosti o hrozbách majetkové kriminality**

Navržená opatření:

- Cílená informační kampaň o možnostech samostatného předcházení majetkové kriminalitě (orientace na seniory, osamělé občany a další rizikové skupiny obyvatel)
- Budování varovných a informačních značek a cedulí v rizikových lokalitách okresu
- Realizace bezpečnostních a informačních projektů o majetkové kriminalitě (např. informační kampaň v hromadné dopravě, během kulturních akcí ve městech apod.)

8.3.2 Druhý strategický cíl

SC 2	Provázaným systémem prevence eliminovat vlivy kriminogenních faktorů
-------------	--

Dlouhodobým problémem okresu Kroměříž je vysoká nezaměstnanost, jejíž průvodní jevy pak mají vliv i na míru kriminality. Z hlediska intenzity kriminality pak problém představuje také vysoká koncentrace obyvatelstva v některých částech okresu, jeho dobrá dostupnost a značná turistická atraktivita, které na kriminalitu rovněž mají významný vliv. Efektivní kontrola těchto faktorů napomůže eliminovat jevy, které jsou s nimi spojeny, čímž dojde ke snížení příležitostí pro páchaní kriminality. V rámci tohoto strategického cíle proto budou realizovány především aktivity zaměřené na prevenci obecné kriminality, a to se zapojením místních samospráv a neziskových organizací, resp. možností, které mohou pro prevenci kriminality využít.

Priorita P.4 **Zapojení místních samospráv do prevence obecné kriminality**

Navržená opatření:

- Vytváření pracovních míst, vzdělávání a odborný výcvik Asistentů prevence kriminality ve vybraných obcích okresu
- Dostatečné využívání vlastních prostředků ovlivňujících kriminogenní faktory (vydávání obecně závazných vyhlášek regulujících hazard, podomní prodej nebo noční klid na území konkrétních obcí)
- Zpracování koncepcí prevence kriminality s důrazem na lokální problémy
- Využívání dotačních prostředků na zvýšení bezpečnosti v obcích

Priorita P.5 Prevence kriminality orientovaná na rizikové skupiny obyvatelstva

Navržená opatření:

- Realizace speciálních programů cílených na děti a mládež ze sociálně slabých rodin nebo vyloučených lokalit v konkrétních obcích okresu
- Zapojení neziskových organizací do programu prevence kriminality a podpora volnočasových aktivit dětí a mládeže
- Podpora aktivního trávení volného času veřejnosti (budování a rekonstrukce veřejných sportovišť, cyklostezek, realizace volnočasových vzdělávacích aktivit apod.)
- Podpora činnosti komunitních center

8.3.3 Třetí strategický cíl

SC 3	Zvýšit akceschopnost Policie České republiky
-------------	--

Přestože policie v Územním odboru Kroměříž dlouhodobě vykazuje nadprůměrnou objasňenost kriminality a odpovídajícím způsobem splňuje podmínky kladené na zabezpečení jejích úkolů, dlouhodobě je zde zařazen nízký počet policistů, což může vzhledem k významu kriminogenních faktorů na území okresu do budoucna představovat významný problém. Aby nedocházelo k nárůstu kriminality, a naopak aby byla na území okresu snížena její intenzita, a také aby mohly být efektivně zabezpečeny preventivní aktivity, je nutné, aby zde byla dostatečně personálně i materiálně vybavená policie. V rámci třetího strategického cíle tak budou realizovány aktivity vedoucí ke zvýšení její akceschopnosti na území okresu.

Priorita P.6 Pořízení a modernizace vybavení obvodních oddělení policie

Navržená opatření:

- Pořízení terénních vozidel pro zvýšení akceschopnosti policie v obtížně dostupných částech okresu
- Obnova a modernizace zastaralé techniky a nevyhovující výstroje policistů
- Obnova vybavení policejních služeben v jednotlivých obvodních odděleních policie

Priorita P.7 Zvyšování počtu policistů a jejich odborná příprava

Navržená opatření:

- Nábor nových policistů Služby pořádkové policie

- Realizace vzdělávacích kurzů zvyšujících odbornou připravenost policistů
- Realizace praktických výcviků policistů zaměřených na konkrétní problémové oblasti okresu

9 NÁVRHOVÁ ČÁST

Závěrečná část diplomové práce obsahuje návrhy třech konkrétních projektů, jejichž realizace povede k dosahování stanovených strategických cílů, a které typově odpovídají klíčovými oblastem strategického rozvoje. Předložené projektové záměry tak přispívají k naplnění stanovené vize a všechny splňují podmínku vícezdrojového financování.

9.1 Rozšíření kamerového systému města Kroměříže

Základní údaje o projektovém záměru

Název projektu	Rozšíření kamerového systému města Kroměříže
Předkladatel	Město Kroměříž Velké náměstí 115/1, 767 01 Kroměříž
Místo realizace	Kroměříž, okr. Kroměříž

Cíl projektu

Hlavním cílem předkládaného projektu je rozšíření stávajícího městského kamerového systému, které povede ke snížení míry majetkové kriminality na území města Kroměříže a ke zvýšení pravděpodobnosti včasného odhalení a usvědčení jejich pachatelů.

Výchozí stav a zdůvodnění potřeby projektu

Město Kroměříž je přirozeným centrem okresu a největším sídlem nacházejícím se na jeho území. Místně přísluší do Obvodního oddělení policie Kroměříž, které je v rámci okresu dlouhodobě nejvíce zatíženým územím, což dokládá fakt, že je zde každoročně spáchána téměř polovina celkové trestné činnosti v okrese. Většina kriminality, které vévodí majetkové trestné činy, je pak registrována v katastrálním území města Kroměříže, což zapříčiňuje především vysoká hustota zalidnění a značná turistická atraktivita města, které patří ke klíčovými kriminogenním faktorům okresu.

Za účelem kontroly majetkové kriminality ve městě od roku 2001 funguje kamerový dohlížecí systém čítající celkem 19 monitorovacích zařízení umístěných především v historickém centru města, na sídlišti Zachar a v okolí vlakového nádraží. Vzhledem ke skutečnosti, že intenzita kriminality na území města výrazně převyšuje zbytek okresu, a že za dosavadní dobu provozu se stávající kamerový systém v boji s majetkovou kriminalitou osvědčil,

mohlo by jeho rozšíření do dalších rizikových lokalit města vést k lepší kontrole a také efektivnějšímu předcházení kriminality v ulicích.

Popis a přínos projektu

Předkládaný projekt je zaměřen na rozšíření stávajícího kamerového systému města Kroměříže. V rámci projektu dojde k vybudování čtyř nových kamerových bodů a potřebného příslušenství, včetně napojení na řídicí pult Obvodního oddělení policie Kroměříž. Nové kamerové body budou instalovány v rizikových lokalitách města, a to v parku na ulici Vejvanovského, na parkovišti u obchodního centra Rybalka a na sídlišti Oskol, které je největším sídlištěm ve městě. Zároveň dojde k doplnění výpočetní techniky na velině kamerového systému.

Realizace projektu příznivě ovlivní intenzitu majetkové kriminality na území města Kroměříže a povede ke zmírnění jejích dopadů na občany města. Výrazně napomůže nejenom při odhalování a usvědčování pachatelů, ale také při prevenci majetkové kriminality.

Rozpočet projektu a zdroje financování

	Částka (v Kč)	Podíl (v %)
Celkové náklady projektu	780 000	100
- z toho dotace MVČR	350 000	45
- z toho rozpočet Zlínského kraje	312 000	40
- z toho vlastní zdroje (rozpočet města)	117 000	15

Projekt bude spolufinancován z prostředků státního rozpočtu, resp. Programu prevence kriminality Ministerstva vnitra České republiky na rok 2016 (podprogram Pořízení, obnova a provozování majetku v oblasti prevence kriminality) a z prostředků rozpočtu Zlínského kraje.

Rizika projektu

Hlavním rizikem projektu je neschválení dotačního titulu, a to jak ze strany ministerstva vnitra, tak ze strany Rady Zlínského kraje. Čistě z vlastních zdrojů, tj. z rozpočtu města Kroměříže, by realizace projektu nebyla proveditelná.

Přehled aktivit a harmonogram projektu

Provedení analýzy kriminality a identifikace rizikových lokalit: červenec 2016

Průzkum trhu a technická specifikace předmětu projektu: srpen – září 2016

Zpracování a předložení žádostí o finanční podporu:	září 2016
Zadávací řízení a výběr dodavatele projektu:	listopad 2016
Realizační fáze projektu:	prosinec 2016 – leden 2017

Vazba na Strategii snižování kriminality v okrese Kroměříž

Strategický cíl:	Snížit míru majetkové kriminality na území okresu (SC.2)
Priorita:	Implementace mechanických bariér majetkové kriminality (P.1)
Opatření:	Budování, rozšiřování a modernizace kamerových systémů v rizikových lokalitách

9.2 Projekt Asistent prevence kriminality v Bystřici pod Hostýnem

Základní údaje o projektovém záměru

Název projektu	Projekt Asistent prevence kriminality v Bystřici pod Hostýnem
Předkladatel	Město Bystřice pod Hostýnem Masarykovo náměstí 137, 768 61 Bystřice pod Hostýnem
Místo realizace	Bystřice pod Hostýnem, okr. Kroměříž

Cíl projektu

Hlavním cílem projektu je zřízení pracovních míst Asistentů prevence kriminality, které povede ke zlepšení bezpečnostní situace na území města a k efektivnější kontrole kriminality a jevů, které ji zde doprovázejí. Vedlejším cílem projektu je zlepšení sociálního klimatu na území města.

Výchozí stav a zdůvodnění potřeby projektu

Město Bystřice pod Hostýnem místně přísluší do OOP Bystřice pod Hostýnem, které je v rámci okresu druhým kriminalitou nejvíce zatíženým. Jedním z klíčových problémů z hlediska kriminality je existence velké soukromé ubytovny v centru města, kterou lze charakterizovat jako sociálně slabou lokalitu, a tedy jako jeden z klíčových prostorových kriminogenních faktorů. Převážná většina sociálně slabých obyvatel této ubytovny je nezaměstnaná; rovněž se zde vyskytují problémy alkoholismu, zadluženosti, drobných krádeží a nevhodných projevů chování na veřejnosti, což vyvolává negativní reakce občanů města. Tyto jsou pak zdrojem častých konfliktů.

Řešení sousedských sporů, bagatelní a latentní protiprávní činnosti, které se v souvislosti s existencí sociálně vyloučené lokality na území města vyskytují, je navíc pro Policii České republiky i pro městskou policii obtížné, a to především kvůli přístupu sociálně slabých obyvatel. K výraznému zlepšení komunikace, a také k cílené prevenci drobné kriminality a efektivnější kontrole kriminogenních faktorů by tak vedlo zřízení pracovních míst Asistentů prevence kriminality.

Popis a přínos projektu

V rámci realizace předkládaného projektu budou zřízena dvě pracovní místa Asistentů prevence kriminality ve městě Bystřice pod Hostýnem, která budou obsazena obyvateli ze zmíněné sociálně vyloučené lokality. Tito zaměstnanci budou spolupracovat s městskou policií při dohledu nad veřejným pořádkem, díky místní a osobní znalosti budou moci efektivně předcházet páchání trestné činnosti a konfliktům mezi obyvateli, a ve spolupráci s odborem sociálních věcí přispějí k eliminaci vlivu kriminogenních faktorů v sociálně vyloučené lokalitě a k lepšímu zvládnutí nepříznivých životních situací. Realizace projektu bude mít pozitivní vliv nejenom na páchání trestné činnosti na území města, ale také na zlepšení sociálních vztahů.

Vzhledem ke skutečnosti, že v rámci realizace projektu bude zároveň zvyšována odborná připravenost Asistentů prevence kriminality, povede projekt také ke zlepšení jejich pracovních návyků, zlepšení sociálního postavení a rozšíření znalostí a dovedností, což bude mít přínos pro jejich další uplatnění na trhu práce.

Rozpočet projektu a zdroje financování

	Předpokládaná částka	Podíl (v %)
Celkové náklady projektu	950 000 Kč	100
- náklady na mzdy (prostředky MVČR)	480 000 Kč	51
- náklady na vybavení, vzdělávání a výcvik (OPZ)	202 000 Kč	22
- ostatní náklady spojené s projektem	268 000 Kč	27

Projekt bude financován z prostředků státního rozpočtu České republiky, resp. z dotačního Programu prevence kriminality na rok 2016 realizovaného ministerstvem vnitra, z prostředků Operačního programu Zaměstnanost (výzva č. 022 – Podpora aktivit a programů v rámci sociálního začleňování) a z rozpočtu města Bystřice pod Hostýnem.

Rizika projektu

Hlavním rizikem předkládaného projektu je neschválení dotace z prostředků Evropských strukturálních a investičních fondů. Riziko dále představuje možnost, že pozice asistentů prevence kriminality nebude obyvateli sociálně vyloučené lokality plně uznána, což zapříčiní zhoršení komunikace mezi všemi zainteresovanými stranami.

Přehled aktivit a harmonogram projektu

Přípravná fáze projektu:	červenec – srpen 2016
Příprava a předložení žádosti o finanční podporu projektu:	září 2016
Výběr adeptů na obsazení pracovních míst:	listopad – prosinec 2016
Realizační fáze projektu:	leden 2017

Vazba na Strategii snižování kriminality v okrese Kroměříž

Strategický cíl:	Provázaným systémem prevence eliminovat vlivy kriminogenních faktorů (SC.2)
Priorita:	Zapojení místních samospráv do prevence obecné kriminality (P.4)
Opatření:	Vytváření pracovních míst, vzdělávání a odborný výcvik Asistentů prevence kriminality ve vybraných obcích okresu

9.3 Rozšíření vozového parku obvodních oddělení policie ÚO KM

Základní údaje o projektovém záměru

Název projektu	Zvýšení akceschopnosti policie – Rozšíření vozového parku OOP Bystřice pod Hostýnem a OOP Morkovice
Předkladatel	Krajské ředitelství policie Zlínského kraje J. A. Bati 5637, 760 01 Zlín
Místo realizace	Obvodní oddělení policie Bystřice pod Hostýnem Obvodní oddělení policie Morkovice

Cíl projektu

Cílem předkládaného projektu je zvýšení akceschopnosti Policie České republiky a její připravenosti na řešení mimořádných událostí v hůře dostupných oblastech okresu Kroměříž. Vedlejším cílem projektu je zjednodušení výkonu preventivních činností, které jsou policií v těchto oblastech zabezpečovány.

Výchozí stav a zdůvodnění potřeby projektu

Do prostoru území okresu Kroměříž zasahuje pahorkatina Hostýnských vrchů, která z velké části zabírá území Obvodního oddělení policie Bystřice pod Hostýnem, a pahorkatina Chřibů zasahující do OOP Morkovice. Obě pohoří platí za vyhledávané rekreační lokality, což je spojeno s existencí rozsáhlých chatových oblastí, které na území okresu představují jeden z prostorových faktorů majetkové kriminality. Území zmíněných obvodních oddělení policie se vyznačuje zhoršenou dostupností, která komplikuje zásahy u mimořádných událostí, přičemž situace je kritická zejména v zimních měsících, kdy je dostupnost těchto lokalit zhoršena sněhovými srážkami a masivními námrazami.

Ke zvýšení akceschopnosti Policie České republiky, a k efektivnějšímu zabezpečování její činnosti v těchto oblastech přispěje rozšíření stávajícího vozového parku o nekonvenční typ vozidel, ideálně spadající do kategorie víceúčelových lehkých terénních vozů SUV. Skutečnost, že tento typ vozidel lze využívat jak mimo zpevněné pozemní komunikace, tak také v běžném silničním provozu, by pomohla nejenom zvýšit akceschopnost policie při řešení mimořádných událostí v obtížně dostupných částech okresu, ale také zde zjednodušit výkon preventivních aktivit.

Popis a přínos projektu

V rámci projektu budou pořízena tři nová služební vozidla kategorie SUV, z nichž dvě budou zařazena do užívání Obvodnímu oddělení policie Bystřice pod Hostýnem a jedno Obvodnímu oddělení policie Morkovice. Vozidla budou opatřena běžným vnějším označením s reflexními prvky podle vizuálního stylu Policie České republiky, a základním technickým vybavením odpovídajícím normativu. Dále budou vybavena vhodným motorem a pohonem všech kol. Konkrétní tovární značka, typ vozidel a jejich dodavatel budou vybrány na základě výsledku řádného zadávacího řízení.

Realizace projektu výrazně zvýší akceschopnost policie na území okresu Kroměříž, a to nejenom při řešení mimořádných událostí v obtížně dostupných lokalitách nebo při zhoršených povětrnostních podmínkách, ale také při zabezpečení hlídkové činnosti v rekreačních chatových oblastech, v turisticky vyhledávaných lokalitách a odlehlých hornatých částech okresu, popř. při preventivní činnosti v dopravě.

Rozpočet projektu a zdroje financování

	Předpokládaná částka	Podíl (v %)
Celkové náklady projektu	1 785 000 Kč	100
- z toho prostředky IROP	1 517 250 Kč	85
- z toho vlastní zdroje (Policejní prezidium ČR)	267 750 Kč	15

Projekt bude spolufinancován z prostředků Evropské unie, konkrétně z Evropského fondu pro regionální rozvoj, a to v rámci Integrovaného regionálního operačního programu, jenž v programovém období 2014 – 2020 umožňuje čerpat dotace na techniku pro integrovaný záchranný systém. Zbylá část nákladů projektu pak bude hrazena z vlastních zdrojů Policejního prezidia České republiky.

Přehled aktivit a harmonogram projektu

Definice náležitostí a technických parametrů:	červenec – srpen 2016
Příprava a předložení žádosti o finanční podporu projektu:	srpen 2016
Příprava technické dokumentace a podkladů pro zadávací řízení:	říjen 2016
Realizace veřejné zakázky a výběr dodavatele:	listopad - prosinec 2016
Pořízení vozidel a uvedení do provozu:	leden – únor 2017

Rizika projektu

Hlavním rizikem projektu je neschválení poskytnutí dotace z prostředků Evropských strukturálních a investičních fondů, bez jejichž spolufinancování by projekt nebylo možné zrealizovat. Jistou míru rizika představují také vnitřní schvalovací procesy, v rámci nichž realizace projektu nemusí být podpořena. To se však, vzhledem k výhodám projektu, nepředpokládá.

Vazba na Strategii snižování kriminality v okrese Kroměříž

Strategický cíl:	Zvýšit akceschopnost Policie České republiky (SC.3)
Priorita:	Pořízení a modernizace vybavení obvodních oddělení policie (P.6)
Opatření:	Pořízení terénních vozidel pro zvýšení akceschopnosti policie v obtížně dostupných částech okresu

ZÁVĚR

Územní odbor Kroměříž, jak je v policejní terminologii označováno území stejnojmenného okresu, se v rámci České republiky řadí mezi oblasti s nízkými dopady kriminality na obyvatelstvo. Zlepšování bezpečnostní situace, které je zde v posledních letech pozorováno, koresponduje s klesajícím trendem kriminality, a také s rostoucí úspěšností objasněnosti trestných činů, která zde výrazně přesahuje krajský i republikový průměr. Ve srovnání se zbylými okresy Zlínského kraje však okres Kroměříž zůstává druhým kriminalitou nejvíce zatíženým územím regionu. Intenzita kriminality pak představuje také vnitřní problém okresu, neboť je determinantem výrazných disparit v prostoru jeho území.

Vyplývá to ze závěrů komplexní analýzy kriminality, jejíž zpracování bylo jedním z dílčích cílů této práce. Skutečnost, že tato analýza byla autorem provedena až do úrovně obvodních oddělení Policie České republiky, vedla k vytvoření uceleného přehledu o vnitřní bezpečnostní situaci okresu a napomohla identifikovat klíčové problémy na jeho území. Mezi ty se řadí především majetková kriminalita, která je na území okresu páchána vůbec nejčastěji, a která nejvýrazněji zatěžuje obyvatelstvo obcí místně příslušných do OOP Bystřice pod Hostýnem a OOP Kroměříž. Tato obvodní oddělení jsou v rámci okresu zároveň nejméně bezpečnými, což dokládají výsledné hodnoty indexu kriminality, které zde značně převyšují průměrné hodnoty okresu. Za hlavní problémové oblasti lze tato obvodní oddělení označit také na základě skutečnosti, že zde spáchané trestné činy tvoří téměř 60 % kriminality okresu.

Po vyhodnocení vnitřní bezpečnostní situace pak byl v práci zkoumán vliv vybraných demografických, socioekonomických a prostorových faktorů na míru kriminality v obvodních odděleních policie v České republice. Tyto faktory byly identifikovány s využitím metod regresní analýzy, přičemž na základě jejich výsledků pak byly zhodnoceny ty, které mají klíčovou roli v podmínkách okresu Kroměříž. To bylo druhým z dílčích cílů této práce. Za klíčové kriminogenní faktory zde byly označeny zejména nezaměstnanost, hustota zalidnění a značná turistická atraktivita okresu. Významnou roli však v některých částech okresu může hrát také existence menších sociálně vyloučených lokalit, v nichž dochází ke koncentraci rozvojových problémů.

Na základě výsledků analýzy kriminality a identifikace kriminogenních faktorů pak byla zpracována Strategie snižování kriminality v okrese Kroměříž, což bylo hlavním cílem této práce. Strategické cíle a priority, které jsou touto strategií stanoveny, reflektují aktuální

problémy vnitřní bezpečnostní situace okresu, i existenci a vliv faktorů, které ji mohou ovlivňovat. Stanovených strategických cílů, orientovaných na snížení kriminality, kontrolu kriminogenních faktorů a zvýšení akceschopnosti policie na území okresu, bude dosaženo implementací navržených opatření a aktivit, které jsou zaměřeny na spolupráci Policie České republiky, místních samospráv a neziskových organizací působících na území okresu.

V závěrečné části práce byly autorem předloženy návrhy konkrétních projektů, jejichž realizace přispěje k naplnění strategické vize. Navržené projektové záměry, které jsou vztahovány k jednotlivým strategickým cílům, umožní snížit intenzitu kriminality na území okresu a povedou k její efektivnější prevenci. Při zpracování těchto návrhů byl kladen důraz na jejich aktuální potřebnost, efektivnost a uplatnitelnost principu vícezdrojového financování, což je podloženo vyhledáním vhodných dotačních titulů.

Předložená diplomová práce byla zpracována s využitím teoretických znalostí doplněných o nejnovější poznatky vycházející z průzkumu zahraniční odborné literatury související s tématem práce. Během jejího zpracování autor zároveň vycházel ze závěrů svých dřívějších odborných prací, které byly na problematiku kriminality zaměřeny, a také ze zkušeností nabytých na odborných stážích, které během studia na fakultě absolvoval. Definovaná strategie by proto mohla nejen přispět ke zlepšení bezpečnostní situace na území okresu Kroměříž, ale rovněž by mohla představovat jistou formu inspirace pro obce, v nichž dochází ke koncentraci kriminogenních faktorů, nebo v nichž kriminalita představuje klíčovou bariéru dalšího rozvoje.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

AKÇOMAK, Semih a Bas ter WEEL, 2012. *The Impact of Social Capital on Crime: Evidence from Netherlands*. Regional Science and Urban Economics. Issue **42**(1-2), 323-340. ISSN 0166-0462.

ARCČR, 2014. *Digitální geografická databáze 1:500 000. Verze 3.2*. [online] Arcdata Praha. [cit. 2016-03-15] Dostupné z: <https://www.arcdata.cz/produkty/geograficka-data/arccr-500>

BUONANNO, Paolo a Daniel MONTOLIO, 2008. *Identifying the Socio-Economics and Demographic Determinants of Crime Across Spanish Provinces*. International Review of Law and Economics. Issue **28**(2), 89-87. ISSN 0166-0462.

BUONANNO, Paolo a Leone LEONIDA, 2009. *Non-market Effects of Education on Crime: Evidence from Italian Regions*. Economics of Education Review. Issue **28**(1), 11-17. ISSN 4391-105.

ČASTORÁL, Zdeněk, 2007. *Ekonomická kriminalita: (z pohledu řízení a správy)*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní. 183 s. ISBN 978-80-86754-83-3.

ČESKÁ TELEVIZE, © 2016. *V Česku loni poklesla kriminalita – vražd bylo nejméně od roku 2000*. [online] Česká televize. [cit. 2016-03-10] Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1663078-v-cesku-loni-poklesla-kriminalita-vrazd-bylo-nejmene-od-roku-2000>

ČESKO, 2000. Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 zákon o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 38, s. 1737-1764. ISSN 1211-1244. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

ČESKO, 2008. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 zákon o Policii České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 91, s. 4086-4115. ISSN 1211-1244. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5332>

ČESKO, 2009. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 zákon trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 11, s. 354-451. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5405>

ČSÚ, © 2014. *Sčítání lidu, domů a bytů 2011*. [online databáze] Český statistický úřad. [cit. 2015-10-03] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/sldb>

ČSÚ, © 2016. *Krajská správa ČSÚ ve Zlíně - okres Kroměříž*. [online] Český statistický úřad. [cit. 2016-03-08] Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xz/okres_kromeriz

ČSÚ, © 2016a. *Veřejná databáze Českého statistického úřadu – vlastní výběr*. [online databáze] Český statistický úřad. [cit. 2016-03-08] Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#>

DIANIŠKA, Gustáv et al., 2009. *Kriminológia*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. 319 s. ISBN 978-80-7380-198-4.

DEDOUCHOVÁ, Marcela, 2001. *Strategie podniku*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck. 256 s. ISBN: 80-7179-603-4.

EATON, Tim V. a Sam KORACH, 2016. *A Criminological Profile of White-Collar Crime*. The Journal of Applied Business Research. Issue 32(1). ISSN 0892-7626.

ENTORF, Horst a Hannes SPENGLER, 2000. *Socioeconomic and Demographic Factors of Crime in Germany: Evidence from Panel Data of the German States*. International Review of Law and Economics. Issue 20(1). ISSN 0144-8188.

FAJNZYLBER, Pablo, Daniel LEDERMAN a Norman LOAYZA, 2002. *What Causes Violent Crime?* European Economic Review. Issue 46(7). ISSN 0014-2921.

FIRSTOVÁ, Jana, 2014. *Kriminalita mládeže v sociálních souvislostech*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. 215 s. ISBN 978-80-7380-521-0.

FOTR, Jiří et al., 2012. *Tvorba strategie a strategické plánování: Teorie a praxe*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. 381 s. ISBN 978-80-247-3985-4.

FOTR, Jiří a Ivan SOUČEK, 2015. *Tvorba a řízení portfolia projektů: Jak optimalizovat, řídit a implementovat investiční a výzkumný program*. 1. vyd. Praha: Grada. 285 s. ISBN 978-80-247-5275-4.

FRYŠTÁK, Marek, 2007. *Hospodářská kriminalita z pohledu teorie a praxe*. Praha: Key Publishing. 205 s. ISBN 978-80-87134-34-4.

FRYŠTÁK, Marek, 2014. *Trestní právo hmotné*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing. ISBN 978-80-7418-221-1.

HOLCR, Květoň, 2009. *Kriminologie*. 1. vyd. Praha: Leges. 190 s. ISBN 978-80-87212-27-1.

CHMELÍK, Jan et al., 2003. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. 1. vyd. Praha: Portál. 201 s. ISBN 8071787396.

CHROMÝ, Jakub, 2010. *Kriminalita páchaná na mládeži: Aktuální jevy a nová právní úprava v České republice*. Praha: Linde. 239 s. ISBN 978-80-7201-825-3.

JAKUBÍKOVÁ, Dagmar, 2013. *Strategický marketing: Strategie a trendy*. 2. vyd. Praha: Grada. 362 s. ISBN 978-80-247-4670-8.

JONES, Stephen, 2013. *Criminology*. 3rd revised ed. Oxford: Oxford University Press. 480 p. ISBN 978-0-19-965184-9.

JONGMOOK, Choe, 2008. *Income Inequality and Crime in the United States*. Economics Letters. Issue **101**(1), 31-33. ISSN 0165-1765.

KALINEC, Jakub, 2014. *Prostorová analýza kriminality a personálního řízení Policie ČR ve Zlínském kraji*. Zlín. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta managementu a ekonomiky. Vedoucí bakalářské práce Pavel Grebeníček.

KALINEC, Jakub, 2015. *Vysvětlení prostorového vzoru kriminality v České republice*. Zlín. Soutěžní příspěvek Studentské vědecké a odborné činnosti. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta managementu a ekonomiky. Školitel Jiří Novosák.

KARLOVY VARY, © 2012. *Koncepce prevence kriminality na období 2013 – 2016*. [online] Statutární město Karlovy Vary. [cit. 2016-03-07] Dostupné z: http://www.mpkv.cz/data/USR_190_DEFAULT/KONCEPCE_PK_KV_2013_2016.pdf

KUCHTA, Josef, Helena VÁLKOVÁ et al., 2005. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck. 544 s. ISBN 8071798134.

KOVÁŘ, Petr, 2008. *Sexuální agrese: Znásilnění z pohledu medicíny a práva*. Praha: Maxdorf. 292 s. ISBN 978-80-7345-161-5.

MACDONALD, Ziggy, 2002. *Official Crime Statistics: Their Use and Interpretation*. The Economic Journal. Issue **112**(477), F85-F116. ISSN 1468-0297.

MAFRA, © 2013. *Pod Hostýnem tiká časovaná bomba – bystrický hotel plný sociálně slabých*. [online] MAFRA, a. s. [cit. 2016-03-21] Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/romove-v-hotelu-podhoran-v-bystrici-pod-hostynem-fb9-/domaci.aspx?c=A130716_1952017_zlin-zpravy_ras

MPO ČR, © 2016. *Internetová poradna i-EKIS*. [online] Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky. [cit. 2016-03-07] Dostupné z: <https://www.mpo-efekt.cz/cz/ekis/i-ekis?tema=41b281ae44ee181453a7c2487640aaa2>

MŠMT ČR, © 2016. *Státní podpora sportu pro rok 2016 – program 133510*. [online] Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. [cit. 2016-03-07] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport-1/statni-podpora-sportu-pro-rok-2016-program-133510>

MVČR, © 2009. *Typy projektů prevence kriminality*. [online] Ministerstvo vnitra České republiky. [cit. 2016-03-06] Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/typy-projektu-pdf.aspx>

MVČR, © 2015. *Asistent prevence kriminality*. [online] Ministerstvo vnitra České republiky. [cit. 2016-03-06] Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/asistent-prevence-kriminality.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

MVČR, © 2016. *Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 -2020*. [online] Ministerstvo vnitra České republiky. [cit. 2016-02-10] Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2016-az-2020.aspx>

NARDO, Massimo, 2011. *Economic Crime and Illegal Markets Integration: A Platform for Analysis*. Journal of Financial Crime. Issue **18**(1), 47-62. ISSN 1359-0790.

NOVOTNÝ, Oto a Josef ZAPLETAL, 2008. *Kriminologie*. 3., přepracované vyd. Praha: ASPI, 2008. 527 s. ISBN 978-80-7357-377-5.

NOVOTNÝ, Oto et al., 2010. *Trestní právo hmotné: Obecná část*. 6., přepracované vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. 584 s.

OCHRANA, František a Milan PŮČEK, 2011. *Efektivní zavádění a řízení změn ve veřejné správě: Smart administration*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. 246 s. ISBN 978-80-7357-667-7.

PAPULA, Jozef a Zuzana PAPULOVÁ, 2015. *Stratégia a strategický manažment ako nástroje, ktoré umožňujú súperenie i spolužitie Dávida s Goliášom*.

PERLÍN, Radim a Ivan BIČÍK, © 2006. *Strategický plán mikroregionu: Metodická příručka pro zájemce o strategické plánování ve venkovských regionech a obcích*. [online] Praha: Univerzita Karlova. [cit. 2016-02-17] Dostupné z: http://www.neolokator.cz/wp-content/uploads/2012/12/Perlin_strategicky_plan_mikroregionu_2_.pdf

PACLÍKOVÁ, Adéla, 2016. Česko je bezpečnější. Zločinů ubylo za osm let o celou třetinu. *Mladá fronta DNES*. MAFRA, a. s. 27(56), s. 1;3. ISSN 1210-1168.

POLÁK, Peter, Danka KNÁPKOVÁ a Marcela TÓTHOVÁ, 2013. *Repetitóriium kriminológie*. 1. vyd. Bratislava: Paneurópska vysoká škola. 120 s. ISBN 978-80-8155-004-1.

POLICIE ČR, © 2015. *Statistické přehledy kriminality*. [online] Policie České republiky. [cit. 2016-02-12] Dostupné z: <http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>

POLICIE ČR, © 2015a. *Krajské ředitelství policie Zlínského kraje*. [online] Policie České republiky. [cit. 2016-03-08] Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-krajske-reditelstvi-policie-zlinskeho-kraje-528738.aspx>

PROPOLICE, © 2014. *Mapa kriminality – projekt Otevřené společnosti, o. p. s.* [online] ProPolice/Otevřená společnost, o. p. s. [cit. 2015-10-03] Dostupné z: <http://mapakriminality.cz/#mapa>

PŮČEK, Milan a David KOPPITZ, 2012. *Strategické plánování a řízení pro obce, města a regiony*. 1. vyd. Praha: Národní síť Zdravých měst České republiky. 196 s. ISBN 978-80-260-2789-8.

ŘSD, © 2016. *Silniční síť České republiky – mapová aplikace*. [online] Ředitelství silnic a dálnic České republiky. [cit. 2016-03-21] Dostupné z: <https://www.rsd.cz/wps/portal/web/mapa-projektu>

SČK, © 2016. *Města a obce mohou žádat o dotace v rámci programu prevence kriminality na rok 2016*. [online] Středočeský kraj. [cit. 2016-03-07] Dostupné z: <http://www.kr-stredocesky.cz/web/urad/tiskove-informace/aktuality/-/blogs/mesta-a-obce-mohou-zadat-o-dotace-v-ramci-programu-prevence-kriminality-na-rok-2016>

SIEGEL, Larry J., 2011. *Criminology: The Core*. 4th ed. Lowell: University of Massachusetts. 464 p. ISBN 978-0-495-80983-8.

SLAVÍK, Jakub, 2014. *Marketing a strategické řízení ve veřejných službách: Jak poskytovat zákaznický orientované veřejné služby*. 1. vyd. Praha: Grada. 183 s. ISBN 978-80-247-4819-1.

SMID, Wineke et al., 2015. *Prioritizing Child Pornography Notifications: Predicting Direct Victimization*. *Sexual Abuse: Journal of Research and Treatment*. Issue 27(4), 398-413. ISSN 1079-0632.

SRPOVÁ, Jitka et al., 2011. *Podnikatelský plán a strategie*. 1. vyd. Praha: Grada. 194 s. ISBN 978-80-247-4103-1.

STAŇKOVÁ, Lenka, Filip ŠČERBA a Milan VICHLENDÁ, 2014. *Násilná kriminalita*. Praha: Leges. 263 s. ISBN 978-80-7502-069-7.

SVATOŠ, Roman, 2012. *Kriminologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. 290 s. ISBN 978-80-7380-389-6.

ŠULÁK, Tomáš, © 2006. *Strategické plánování (v) regionu*. [online] Středomoravská agentura rozvoje venkova. [cit. 2016-02-18] Dostupné z: <http://docplayer.cz/919006-Strategicke-planovani-v-regionu.html>

TEREK, Milan, 2014. *Interpretácia štatistiky a dát*. 3., doplněné vydání. Košice: Equilibria. 325 s. ISBN 978-80-8143-139-5.

TOMÁŠEK, Jan, 2010. *Úvod do kriminologie: Jak studovat zločin*. 1. vyd. Praha: Grada. 214 s. ISBN 978-80-247-2982-4.

VÝCHODNÍ MORAVA, © 2016. *Kroměřížsko – Východní Morava*. [online] Centrála cestovního ruchu Východní Moravy. [cit. 2016-03-21] Dostupné z: <http://www.vychodni-morava.cz/doc/kromerizsko>

WELSH, Brandon a David FARRINGTON, 2012. *Science, Politics and Crime Prevention: Toward of a New Crime Policy*. Journal of Criminal Justice. Issue 40(2). ISSN 0047-2352.

YOUNGS, Donna a David CANTER, 2014. *When is an Offender Not a Criminal? Instrumentality Distinguishes Self-Reported Offending of Criminals*. Journal of Criminal Psychology. Issue 4(2), 116-128. ISSN 2009-3829.

ZOUBKOVÁ, Ivana et al., 2011. *Kriminologický slovník*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. 251 s. ISBN 978-80-7380-312-4.

ZLÍNSKÝ KRAJ, © 2012. *Koncepce prevence kriminality ve Zlínském kraji na léta 2012 – 2016*. [online] Zlínský kraj. [cit. 2016-02-10] Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/docs/clanky/dokumenty/4178/koncepce-prevence-kriminality2012-web-zk.pdf>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

aj.	a jiné
apod.	a podobně
BPH	Bystřice pod Hostýnem
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
HUZ	Hromadná ubytovací zařízení
Kč	Koruna česká
KM	Kroměříž
km ²	kilometr čtvereční
KŘP	Krajské ředitelství policie
MVČR	Ministerstvo vnitra České republiky
např.	například
okr.	okres
OOP	Obvodní oddělení policie
OPZ	Operační program Zaměstnanost
PČR	Policie České republiky
popř.	popřípadě
resp.	respektive
Sb.	Sbírka zákonů České republiky
TČ	trestný čin
tj.	to jest
tzv.	takzvaný
ÚO	Územní odbor
ZLK	Zlínský kraj

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Organizační členění Územního odboru Kroměříž.....</i>	<i>41</i>
<i>Obr. 2. Struktura kriminality v ÚO Kroměříž (2015). .....</i>	<i>43</i>
<i>Obr. 3. Vývoj míry objasněnosti kriminality v % (2010 – 2015). .....</i>	<i>44</i>
<i>Obr. 4. Intenzita kriminality v ÚO KM a ZLK (2010 – 2015). .....</i>	<i>45</i>
<i>Obr. 5. Dynamika kriminality v ÚO Kroměříž (2010 – 2015). .....</i>	<i>46</i>
<i>Obr. 6. Struktura kriminality v jednotlivých OOP ÚO Kroměříž (2015). .....</i>	<i>48</i>
<i>Obr. 7. Intenzita kriminality podle obvodních oddělení policie ÚO Kroměříž (2015). .....</i>	<i>49</i>
<i>Obr. 8. Vývoj intenzity kriminality v OOP ÚO Kroměříž (2010 – 2015). .....</i>	<i>50</i>
<i>Obr. 9. Podíl nezaměstnaných osob v % v letech 2010 – 2015. .....</i>	<i>53</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Předpokládaný vliv nezávislých proměnných na index kriminality.....</i>	12
<i>Tab. 2. Struktura zpracování výstupů SWOT analýzy. ....</i>	35
<i>Tab. 3. Souhrn vybraných ukazatelů za jednotlivá OOP ÚO Kroměříž (2015). ....</i>	41
<i>Tab. 4. Stav kriminality v ČR, ZLK a ÚO Kroměříž (2015). ....</i>	42
<i>Tab. 5. Míra objasněnosti kriminality v ČR, ZLK a ÚO Kroměříž v % (2015). ....</i>	43
<i>Tab. 6. Intenzita kriminality v územních odborech KŘP ZLK (2015). ....</i>	45
<i>Tab. 7. Stav a objasněnost kriminality v OOP ÚO Kroměříž (2015). ....</i>	47
<i>Tab. 8. Intenzita kriminality v jednotlivých OOP ÚO Kroměříž (2015). ....</i>	49
<i>Tab. 9. Souhrnná statistika proměnných. ....</i>	51
<i>Tab. 10. Výsledky výpočtů regresních modelů. ....</i>	52
<i>Tab. 11. Hustota zalidnění a intenzita kriminality v okrese Kroměříž (2010 – 2015). ....</i>	54
<i>Tab. 12. Cestovní ruch na území okresu Kroměříž (2010 – 2014). ....</i>	55
<i>Tab. 13. SWOT analýza. ....</i>	58

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Intenzita kriminality v Územních odborech Policie ČR v roce 2015

PŘÍLOHA P I

Pořadí	Územní odbor	Počet obyvatel	Počet trestných činů	Index kriminality (2015)
1.	ÚO Ústí nad Orlicí	138 481	1 431	103,34
2.	ÚO Praha-východ	164 002	1 713	104,45
3.	ÚO Žďár nad Sázavou	118 456	1 257	106,12
4.	ÚO Kolín	98 125	1 087	110,78
5.	ÚO Plzeň-venkov	139 248	1 553	111,53
6.	ÚO Chrudim	104 148	1 171	112,44
7.	ÚO Hodonín	155 431	1 765	113,56
8.	ÚO Tachov	52 868	608	115,00
9.	ÚO Svitavy	104 495	1 223	117,04
10.	ÚO Rychnov nad Kněžnou	78 926	965	122,27
11.	ÚO Vyškov	90 460	1 119	123,70
12.	ÚO Uherské Hradiště	142 989	1 790	125,18
13.	ÚO Praha-západ	134 351	1 687	125,57
14.	ÚO Liberec	171 756	2 179	126,87
15.	ÚO Blansko	107 925	1 375	127,40
16.	ÚO Třebíč	112 076	1 437	128,22
17.	ÚO Klatovy	86 859	1 145	131,82
18.	ÚO Havlíčkův Brod	94 885	1 269	133,74
19.	ÚO Zlín	191793	2 574	134,21
20.	ÚO Tábor	102 464	1 377	134,39
21.	ÚO Kutná Hora	74 244	1 000	134,69
22.	ÚO Brno-venkov	213 149	2 916	136,81
23.	ÚO Kroměříž	106 468	1 465	137,60
24.	ÚO Rokycany	47 887	664	138,66
25.	ÚO Pelhřimov	72 061	1 007	139,74
26.	ÚO Písek	70 634	1 000	141,57
27.	ÚO Chomutov	124 644	1 827	146,58
28.	ÚO Vsetín	144 011	2 135	148,25
29.	ÚO Jindřichův Hradec	91 778	1 372	149,49
30.	ÚO Jičín	79 375	1 210	152,44
31.	ÚO Břeclav	115 049	1 757	152,72
32.	ÚO Domažlice	61 016	940	154,06
33.	ÚO Hradec Králové	162 808	2 555	156,93
34.	ÚO Semily	74 276	1 170	157,52
35.	ÚO Nymburk	96 689	1 588	164,24
36.	ÚO Náchod	111 130	1 830	164,67
37.	ÚO Sokolov	90 258	1 490	165,08
38.	ÚO Opava	176 807	2 957	167,24
39.	ÚO Trutnov	119 351	2 015	168,83
40.	ÚO Šumperk	122 252	2 066	169,00
41.	ÚO Rakovník	55 389	940	169,71

Pořadí	Územní odbor PČR	Počet obyvatel	Počet trestných činů	Index kriminality
41.	ÚO Jihlava	112 417	1 910	169,90
42.	ÚO Znojmo	113 399	1 978	174,43
43.	ÚO Prachatice	50 800	888	174,80
44.	ÚO Nový Jičín	151 724	2 660	175,32
45.	ÚO Pardubice	169 248	2 987	176,49
46.	ÚO Strakonice	70 653	1 252	177,20
47.	ÚO Mělník	104 973	1 861	177,28
48.	ÚO Frýdek-Místek	212 987	3 812	178,98
49.	ÚO Benešov	96 718	1 732	179,08
50.	ÚO Louny	86 463	1 588	183,66
51.	ÚO Přerov	131 646	2 432	184,74
52.	ÚO Prostějov	109 037	2 059	188,83
53.	ÚO Beroun	89 172	1 707	191,43
54.	ÚO Cheb	92 019	1 769	192,24
55.	ÚO Bruntál	94 573	1 858	196,46
56.	ÚO Příbram	114 084	2 247	196,96
57.	ÚO Jeseník	39 584	787	198,82
58.	ÚO Mladá Boleslav	125 931	2 531	200,98
59.	ÚO Kladno	161 621	3 300	204,18
60.	ÚO Litoměřice	118 966	2 455	206,36
61.	ÚO Karlovy Vary	117 016	2 478	211,77
62.	ÚO Jablonec nad Nisou	90 003	1 951	216,77
63.	ÚO Český Krumlov	61 110	1 375	225,00
64.	ÚO Olomouc	233 192	5 265	225,78
65.	ÚO Karviná	255 945	6 331	247,36
66.	ÚO Děčín	131 699	3 316	251,79
67.	ÚO České Budějovice	189 861	5 008	263,77
68.	ÚO Teplice	128 851	3 450	267,75
69.	ÚO Česká Lípa	102 816	2 988	290,62
70.	ÚO Ústí nad Labem	119 492	3 594	300,77
71.	ÚO Most	113 857	3 575	313,99

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ČSÚ (© 2016a) a Policie ČR (2016).